

Τ.Ε.Ι. ΚΑΒΑΛΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ: ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

110F
28.12.1993

Συνεδρίαση
11/12/93
[Signature]

ΘΕΜΑ: ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ ΣΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ (Ν.2065\92)

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΤΗΣ: ΣΟΦΙΑΣ ΑΦΕΝΤΟΥΛΙΔΟΥ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΡΧΑΡΙΔΗΣ

ΕΤΟΣ 1993

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	ΣΕΛ. 1
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	ΣΕΛ. 2
<u>ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟ: ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ</u>	ΣΕΛ. 5
ΤΕΚΜΗΡΙΑ	ΣΕΛ. 6
ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	ΣΕΛ. 12
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ	ΣΕΛ. 16
ΥΠΟΧΡΕΟΙ ΣΕ ΥΠΟΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ	ΣΕΛ. 22
ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ	ΣΕΛ. 26
ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΕΚ ΚΙΝΗΤΩΝ ΑΣΙΩΝ	ΣΕΛ. 30
ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΗ ΦΟΡΟΥ	ΣΕΛ. 35
ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΣΕΛ. 42
ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΕΚ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΣΕΛ. 50
ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΕΞ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚ ΠΑΣΗΣ ΑΛΛΗΣ ΠΗΓΗΣ	ΣΕΛ. 54
ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ	ΣΕΛ. 57
<u>ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ - ΔΩΡΕΩΝ - ΓΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ</u>	ΣΕΛ. 59
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	ΣΕΛ. 63
<u>ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ : ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ</u>	ΣΕΛ. 65
ΕΠΙΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ	ΣΕΛ. 66
ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΙΣΟΔ. ΚΕΡΔΟΣΚ. ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	ΣΕΛ. 70
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΥ	ΣΕΛ. 73
ΔΗΛΩΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ - ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΕΩΝ	ΣΕΛ. 74
ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ Ν.1989/91 ΠΕΡΙ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΧΑΡΤΟΦΥΛ. & ΑΜΟΙΒΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.	ΣΕΛ. 78
<u>ΤΜΗΜΑ Γ : ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ</u>	ΣΕΛ. 79

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το φορολογικό μας σύστημα έχει πολλά και σοβαρά μειονεκτήματα. Το μεγαλύτερο ίσως θα λέγαμε ότι είναι το εξής: Η αβεβαιότητα της φορολογίας που προκαλείται από την υπερβολικά συχνή τροποποίηση των φορολογικών διατάξεων. Σε σημείο που να μη μπορεί κανείς να γνωρίζει με ακρίβεια τι ισχύει σήμερα και τι πρόκειται να ισχύσει την επόμενη.

Με την εργασία αυτήν θα προσπαθήσω να δώσω την τελευταία τροποποίηση της φορολογίας εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων με τον Ν. 2065\92.

Η εργασία χωρίζεται σε τρία τμήματα. Το πρώτο τμήμα αφορά την φορολογία εισοδήματος των Φυσικών Προσώπων. Το δεύτερο περιέχει την φορολογία εισοδήματος Νομικών Προσώπων, ενώ το τρίτο καταλήγει στα συμπεράσματα για τα μειονεκτήματα και τα πλεονεκτήματα του νέου νόμου.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Η Έννοια του φόρου είναι απόλυτα δεμένη με την ύπαρξη του κράτους. Το κράτος έχει διάφορες ανάγκες και για να τις καλύψει επιβάλλει στους πολίτες του (φυσικά πρόσωπα) αλλά και στις συνεταιριστικές επιχειρήσεις και οργανισμούς (νομικά πρόσωπα) διάφορους φόρους τέλη. Όλα τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα είναι υποχρεωμένα ανάλογα με τις οικονομικές τους δυνατότητες να εισφέρουν φόρους. Η εισφορά αυτή σήμερα είναι χρηματική. Το κράτος από την πλευρά του είναι αναγκασμένο να προσφέρει στους πολίτες του, όχι συγκεκριμένο και χωριστά αναγκαστικά για τον καθένα, διάφορες υπηρεσίες.

Υπάρχει όμως περίπτωση εκτός από τις γενικές υπηρεσίες του κράτους, που όλοι οι πολίτες έχουν ανάγκη άμεσα ή έμμεσα να προσφέρονται από αυτό και ξεχωριστές υπηρεσίες για κάποια άτομα, τότε όμως που το κράτος με τα όργανα διοίκησής του τις θεωρεί αναγκαίες.

Έτσι το κράτος στην υποχρεωτική παροχή των φόρων των πολιτών του, προτάσει την προαιρετική αντιπαροχή του σε αυτούς με την μορφή διαφόρων υπηρεσιών. Οι υπηρεσίες που προσφέρει το κράτος είναι διάφορες και αφορούν την διοίκηση και την διαχείριση του. Έχουν κοινωνικό σκοπό και εδραιώνουν την εμπιστοσύνη των πολιτών προς το κράτος.

Το κτίσιμο, η συντήρηση και η λειτουργία π.χ. ενός σχολείου είναι μια αντιπαροχή του κράτους που έχει μάλιστα ευγενικό χαρακτήρα. 9,6

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ

Υπάρχουν πολλές διακρίσεις των φόρων ανάλογα με τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό τους.

Βασικότερη διάκριση είναι εκείνη που τους χωρίζει σε άμεσους και σε έμμεσους φόρους.Σαν κριτήρια χρησιμοποιούνται η διοικητική και η δημοσιοοικονομική ή οικονομική άποψη.

Σύμφωνα με την διοικητική άποψη οι φόροι πρέπει να διακρίνονται αναλογά με τον τρόπο που εισπράττονται.

Σύμφωνα με την δημοσιονομική άποψη οι φόροι διακρίνονται με δύο τρόπους απο το υποκείμενο το οποίο βαρύνουν (επίπτωση φόρου) αλλά και το αντικείμενο που φορολογούν (τη φύση του φορολογικού αντικειμένου).

Ετσι σύμφωνα με την αντίληψη αυτή, την οποία ακολουθεί και η διοίκηση της χώρας μας, άμεσοι φόροι είναι αυτοί που επιβάλλονται σε πρόσωπα τα οποία σύμφωνα με την αντίληψη του νομοθέτη πρέπει να πληρώνουν φόρο.Άμεσοι φόροι είναι :ο φόρος εισοδήματος και οι φόροι περιουσίας (πλοίων,ακίνητης περιουσίας,μεταβίβασης ακινήτων,κληρονομιών,δωρεών κ.λ.π.).

Εμμεσοι φόροι είναι εκείνοι που,παρόλο ότι εισπράττονται απο συγκεκριμένο πρόσωπο το οποίο έχει την υποχρέωση να τους αποδώσει επιρίπτονται απο αυτό σε άλλους φορολογούμενους.

Η ύπαρξη αυτών γεννιέται με την δαπάνη του εισοδήματος.Εμμεσοι φόροι είναι όλοι οι φόροι κατανάλωσης (Φ.Π.Α.) τέλοι χαρτοσήμου,οι δασμοί και κάθε άλλος φόρος που μπορεί να επιρριφθεί απο τον φορολογούμενο που θα τον αποδώσει σε τρίτους οι οποίοι θα υποστούν τελικά το βάρος του.

ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

θα αναφέρουμε λίγα λόγια για τον φόρο εισοδήματος που είναι ο κυριότερος άμεσος φόρος και με τον οποίο θα ασχοληθούμε.

Η φορολογία εισοδήματος αποτελεί τα πανάρχαια έσοδο των κρατών.

Τρεις τύποι φορολογίας εισοδήματος υπάρχουν και είναι οι εξής:

1) Ο προσωπικός φόρος εισοδήματος.Επιβάλεται απο το προσωπικό εισόδημα των φορολογούμενου με ενιαίο τρόπο για μια χρονική περίοδο και έχει προοδευτικό συντελεστή με τον οποίο φορολογεί το συνολικό εισόδημα όλων των πηγών μαζί.

2) Ο Αναλυτικός φόρος εισοδήματος.Επιβάλεται χωριστά στο εισόδημα κάθε πηγής.Δεν εξετάζει την οικονομική κατάσταση του φορολογούμενου,αλλά το εισόδημα κάθε πηγής το οποίο φορολογεί με αναλυτικό συντελεστή.

3) Ο μικτός φόρος εισοδήματος.Είναι κράμα των δύο προηγούμενων και προσπαθεί να αποφύγει τα μεινεκτήματα αυτών και να ενωσει τα πλεονεκτήματα. Φορολογεί το εισόδημα κάθε πηγής χωριστά και με αναλογικό συντελεστή για κάθε πηγή. Αθροίζει μετά τα εισοδήματα όλων των πηγών και φορολογεί πάλι με προοδευτικό συντελεστη τώρα το συνολικό εισόδημα , επιβάλοντας έτσι ένα συμπληρωματικό φόρο στο άθροισμα των αναλυτικών φόρων. Στη χώρα μας εφαρμόζεται το Ν.Δ.3323/55 που είναι προσωπικός φόρος (ο οποίος αντικατέστησε το Ν.1640/19). Στη συνέχεια ο νόμος συμπληρώθηκε απο το Ν.Δ.3843/58 για τη φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων.

ΤΜΗΜΑ Α

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ (Αυτοκινήτου, Δίτρολου, Σκαφους, κ.τ.λ.)Προσδιορισμός φορολογητέας ύλης βασει δαπανων.

Για τον προσδιορισμό της συνολικής ετήσιας δαπάνης διαβίωσης του φορολογούμενου, της συζύγου του και των προσώπων που συνικούν και τους βαρύνουν λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία :

α) Το ετήσιο τεκμαρτό ή καταβαλλόμενο μίσθωμα για δευτερεύουσα κατοικία γενικά πάνω από 150 τετραγωνικά μέτρα το οποίο πολλαπλασιάζεται με συντελεστή 2.

β) Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη που υπολογίζεται με βάση το ύψος των ετήσιων εξόδων συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης που προσδιορίζεται ανάλογα με τους φορολογούμενους ύππους του αυτοκινήτου και της συμμετοχής της τεκμαρτής αυτής δαπάνης στους οικογενειακούς προϋπολογισμούς ως ακολούθως:

ΦΟΡΟΛΟΓΙΣΙΜΟΙ ΥΠΠΟΙ		ΕΤΗΣΙΑ ΤΕΚΜΑΡΤΗ ΔΑΠΑΝΗ	
		1991	1992
Μέχρι	7	650.000	1.000.000
	8	800.000	1.200.000
	9	900.000	1.500.000
	10	1.100.000	1.800.000
	11	1.300.000	2.200.000
	12	1.500.000	2.600.000
	13	1.800.000	3.100.000
	14	2.200.000	3.700.000
	15	2.600.000	4.500.000
	16	3.400.000	5.500.000
	17	4.100.000	6.500.000
	18	4.600.000	7.500.000
	19	5.200.000	9.000.000
	20	5.800.000	10.500.000
	21	7.500.000	12.500.000
	22	8.200.000	15.000.000
	23	9.000.000	

Η Τεκμαρτή αυτή δαπάνη από κάθε επιβατηγό αυτοκίνητο ιδιωτικής χρήσης μειώνεται ανάλογα με την παλαιότητα του η οποία υπολογίζεται απο το έτος που για πρώτη φορά κυκλοφόρησε στην Ελλάδα κατά ποσοστό:

10% για χρονικό διάστημα πάνω από 5 έτη μέχρι 10

20% για χρονικό διάστημα πάνω από 10 έτη

30% για αυτοκίνητο που έχει αγορασθεί απο τον οργανισμό

διαχειρίσεως δημόσιου υλικού.

Παράδειγμα : Αν τη 1-3-92 έχει αγορασθεί επιβατηγό αυτοκίνητο 10 φορολογίσιμων ίππων αντί 4.000.000 δρχ. η συνολική τεκμαρτή δαπάνη με βάση τις ρυθμίσεις του νέου φορολογικού νομοσχεδίου θα είναι : $4.000.000 + (1.800.000 * 10/12) = 5.500.000$ δρχ.. Η δικαιολόγηση της τεκμαρτής δαπάνης μπορεί κατ αρχήν να γίνει με βάση το δηλούμενο συνολικό οικογενειακό εισόδημα. Αν αυτό είναι ίσο ή υπερβαίνει τα 5.500.000 δρχ. δε γίνεται θέμα τεκμαρτού προσδιορισμού του φορολογητέου εισοδήματος. Αν όμως το δηλωθέν εισόδημα είναι μικρότερο της παραπάνω τεκμαρτής δαπάνης , για παράδειγμα 4.000.000 δρχ., τότε η διαφορά μεταξύ δηλωθέντος εισοδήματος και τεκμαρτώς προσδιορισθέντος θα πρέπει να δικαιολογηθεί με βάση το τεκμαρτό εισόδημα. Το 1991 είχαμε διαφορετικά ποσά για τον υπολογισμό της τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης. Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη με βάση τον κυβισμό του δίτροχου ιδιωτικής χρήσης αυτοκινούμενου οχήματος καθορίζεται στο ποσό των 800.000 για μοτοσυκλέτα 500 κυβ.εκ. προσαυξανόμενη με το ποσό των 150.000 ανά 100 κυβ.εκατ.

Το 1991 η τεκμαρτή δαπάνη για τα δίτροχα καθορίζεται στις 500000 δρχ.για δίτροχο 500 κυβ.εκ. προσαυξανόμενη με ποσό 85000 ανα 100κυβ.εκ.

Για μηχανοκίνητα σκάφη ανοικτού τύπου, ταχύπλοα και μη ολλοκού μήκους μέχρι 5 μέτρα στο ποσό των 500000 δρχ. ορίζεται η τεκμαρτή δαπάνη και προσαυξάνεται με το ποσό των 120000 δρχ.,για κάθε μέτρο μήκους πάνω απο 5 μέτρα.Το 1991 τα αντίστοιχα ποσά είναι 200000 δρχ.και 850000δρχ. Προκειμένου για ιστιοφόρα ή μηχανοκίνητα ή μικτά με χώρο ενδιαίτησης η τεκμαρτή δαπάνη υπολογίζεται βάσει των μέτρων ολικού μήκους του σκάφους ως ακολούθως:

ΜΕΤΡΑ ΜΕΧΡΙ	ΕΤΗΣΙΑ ΤΕΚΜΑΡΤΗ ΔΑΠΑΝΗ	
	1991	1992
8	800000	2000000
9 & 10	1400000	3700000
11 & 12	1800000	4800000
13 & 14	2300000	6100000
15 & 16	3000000	8000000
17 & 18	3800000	10100000
19 & 20	4800000	12800000
21 & 22	6000000	16000000
23 & 24	7400000	20000000
25 & 26	11000000	24000000
27 & πάνω		29500000

Η τεκμαρτή δαπάνη απο κάθε σκάφος μειώνεται νόλογα με την παλαιότητα του κατά ποσοστό 10% για κάθε χρονικό διάστημα πάνω απο 5 έτη και μέχρι 10 απο το έτος που νηολογήθηκε για πρώτη φορά, 20% αν έχει περάσει χρονικό διάστημα πάνω από 10 έτη.

Το 1991 τα αντίστοιχα ποσοστά είναι 15% και 20% για χρονικό διάστημα 10-15 έτη και 30% για διάστημα πάνω απο 15 έτη.

Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη για αεροσκάφη, ελικόπτερα και ανεμόπτερα κυριότητας ή κατοχής του φορολογούμενου, της συζήγου του ή των προσώπων που συνοικούν μαζί τους και τους βαρύνουν κατά τις διατάξεις του νέου νόμου ορίζεται ως εξής:

1) Για αεροσκάφη με κινητήρα κοινό, εσωτερικής κάμσης και στροβιλοελικοφόρα, καθώς και ελικόπτερα, στο ποσό των 5000000 δρχ. για τους 150 πρώτους ίππους που προσαυξάνεται με το ποσό των 40000 δρχ. για κάθε ίππο πάνω από τους 500 ίππους του κινητήρα αυτών.

Το 1991 το τεκμήριο ήταν 3000000 για τους 100 πρώτους ίππους που προσαυξάνεται με το ποσό των 20000 δρχ. για κάθε ίππο.

2) Για ανεμόπτερα στο ποσό του 1000000 δρχ. Το 1991 το ποσό ήταν 350000 δρχ.

3) Για αεροσκάφη αεριοπροωθούμενα στο ποσό των 15000 δρχ. για κάθε λίμπρα ώθησης. Το 1991 το ποσό ήταν 5000 δρχ.

ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΕΞΑΙΡΕΣΕΩΣ

Καταργείται η εξαίρεση από το τεκμήριο αυτοκινήτων των μισθωτών μέχρι 10 ίπποι Ι.Χ. αυτοκίνητο καθώς και των πολυτέκνων.

Το 1991 η τεκμαρτή δαπάνη από κάθε επιβατικό αυτοκίνητο ΙΧ μειώνεται ανάλογα με την παλαιότητα, η οποία υπολογίζεται από το έτος που για πρώτη φορά κυκλοφόρησε στην Ελλάδα με τα εξής ποσοστά:

1) 15% για χρονικό διάστημα πάνω από 5 έτη μέχρι 10

2) 20% πάνω από 10 έτη έως 15.

3) 30% για διάστημα πάνω από 15 έτη ή αν πρόκειται για αγορά επιβατικού αυτοκινήτου Ι.Χ. Ο.Δ.Δ.Υ.

4) 50% όταν πρόκειται για ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητο το οποίο είναι ειδικά διασκευασμένο για να χρησιμοποιείται από ανάπηρους.

ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

Καταργήται το τεκμήριο αγοράς κινητών πραγμάτων μεγάλης αξίας. Τεκμήρια είναι η αγορά αυτοκινήτων, διτροχών ή τριτροχών, πλοίων και λοιπών σκαφών αναψυχής καθώς και αεροσκαφών. Εξαιρούνται του τεκμηρίου οι πιο πάνω αγορές που αποτελούν το άμεσο αντικείμενο δραστηριότητας της επιχείσης και τα αυτοκίνητα Δ.Χ. Τεκμήριο θεωρείται η αγορά επιχίσεων ή η σύσταση της, ή η αύξηση του κεφαλαίου της που λειτουργεί με την μορφή ΟΕ, ΕΕ, ΕΠΕ κοινωνία, κοινοπραξίας ή αγορά εταιρικών μεριδίων και χρογράφων γενικώς.

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΚΜΗΡΙΟ ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ

Α) Αγορά ή ανέγερση πρώτης κατοικίας μέχρι 120τμ.

Αν η πρώτη κατοικία είναι πάνω από 120τμ ως τεκμήριο λαμβάνονται τα πάνω από 120τμ επιφάνειας.

Β) Οι εργοληπτικές επιχίσεις που κατά κύριο επάγγελμα αναλαμβάνουν την ανέγερση οικοδομών.

Θεωρούνται τεκμήριο όχι μόνο οι καταθέσεις των εταίρων που μετέχουν σε εταιρία αλλά και οι προσωρινές διευκολύνσεις. Για την μείωση του τεκμηρίου σε εισαγωγή συν\τος μη υποχρεωτικά εκχωρητέου στην Τράπεζα Ελλάδος έπρεπε να αιτιολογηθεί πλήρως η απόκτηση του εισοδήματος στην αλλοδαπή.

Με τις νέες διατάξεις δεν απαιτείται αιτιολόγηση :

α) για άτομα που διαμένουν μόνιμα στο εξωτερικό

β) για άτομα που έχουν διαμείνει τρία χρόνια στο εξωτερικό και η αγορά του περιουσιακού στοιχείου γίνεται μέσα σε 5 χρόνια από τη μόνιμη εγκατάσταση του στην Ελλάδα.

Μέχρι τώρα για την κάλυψη του τεκμηριού στα χρηματικά ποσά δωρεές εν ζωή , υπήρχε χρονικός προσδιορισμός και η σχετική δήλωση πρέπει να υποβληθεί μέχρι το τέλος του έτους μέσα στο οποίο πραγματοποιήθηκε η δωρεά.Για τις γονικές παροχές δεν υπήρχε προσδιορισμός χρονικός.Με τις διατάξεις του νέου νόμου ο χρονικός προσδιορισμός των δωρεών εφαρμόζεται και για τις γονικές παροχές. Το τεκμαρτό μίσθωμα μίας ή περισσότερων εξοχικών κατοικιών υπολογίζεται σε κάθε μία απο αυτές για 3 μήνες το έτος.Για την εφαρμογή αυτής της παραγράφου η αξία της οικοδομής που ιδιοκατοικείται προσδιορίζεται κάθε 3 έτη.Το 1992 λαμβάνεται ως έτος βάση για την πρώτη τριετία.

Ο τίτλος του άρθρου 8 το ν.δ. 3323\55 αντικαταστάθηκε όπως παραπάνω. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 8 του ν.δ. 3323\55 έχουμε κάποιες αλλαγές. Για να θεωρηθεί ένα πρόσωπο ότι βαρύνει το φορολογούμενο θα πρέπει να έχει εισόδημα μέχρι 150000 ή 350000 δρχ. αν παρουσιάζει αναπηρία 67% και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία. Τα ποσά αυτά αντικαθίστανται με 300000 και 600000 αντιστοιχώς.

Οι παράγραφοι 3,4 & 5 του άρθρου 8 του ν.δ.3323\55 καταργούνται. Αναφερόντουσαν στα αφορολόγητα ποσά του ίδιου του φορολογούμενου και των προσώπων που τον βαρύνουν, ανάπηρων και μισθωτών.

Το εδάφιο α της παρ.6 του άρθρου 8 αντικαθίσταται ως εξής:
Από το συνολικό εισόδημα του φορολογούμενου αφαιρούνται τα ποσά των πιο κάτω δαπανών:

Ποσοστό 30% της δαπάνης του ενοικίου που καταβάλεται ετησίως για κύρια κατοικία του φορολογούμενου και της οικογενείας του και ποσοστό 15% του εισοδήματος που δηλώνεται, μη δυνάμενο να υπερβεί το ποσό των 240000 δρχ.

Καταργούνται τα αφορολόγητα ποσά με δικαιολογητικά για απόκτηση και συντήρηση πρώτης και δεύτερης κατοικίας, τα ποσά δαπάνης για αγορά επίπλων, ηλεκτρικών συσκευών κ.λ.π. για εγκατάσταση σύνδεση, επισκευή κ.λ.π ηλεκτρικών συσκευών κ.λ.π αγορά ετοιμω ενδυμάτων, υπόδησης, επισκευής αυτοκινήτων, θερινής κατοικίας κ.λ.π αγορά βιβλίων κ.λ.π.

Το τέταρτο εδάφιο της περίπτωσης στ της παραγράφου 6 του άρθρου 8 του ν.δ. 3323\55 αντικαθίσταται ως εξής:

Δικαιούτε ο φορολογούμενος ποσοστό 30% της δαπάνης του ενοικίου που καταβάλει ετησίως για τα τέκνα που μισθώνει κατοικίες για την ικανοποίηση των στεγαστικών τους αναγκών, τα οποία φοιτούν σε αναγνωρισμένα σχολεία ή σχολές του εσωτερικού, εφόσον οι κατοικίες που μισθώνονται βρίσκονται στην περιοχή που έχει την έδρα της η σχολή ή το σχολείο που φοιτούν τα τέκνα, μέχρι ποσοστό 10% του εισοδήματος, που δηλώνεται, το οποίο δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των 120.000 δρχ.

Το εδάφιο της περίπτωσης στ που αντικαθιστάθηκε όριζε το ποσοστό της δαπάνης του ενοικίου που καταβάλεται ετησίως για κύρια κατοικία σε 60% μέχρι το ποσό των 200.000 δρχ. 30% για ποσό από 201.000 έως 400.000 και 15% για το ποσό από 401.000 έως 800.000. Τα ποσοστά αυτά προσαυξάνονται με 5 ποσοστιαίες μονάδες για κάθε τέκνο που βαρύνει το φορολογούμενο. Το ποσοστό είναι 50% μέχρι το ποσό των 120.000 δρχ. για ενοίκιο που καταβάλει ετησίως για κάθε τέκνο.

Η περίπτωση "η" της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου αντικαθίσταται ως εξής:

Το ποσό της ετήσιας δαπάνης που καταβάλει ο φορολογούμενος για ασφάλιστρα ζωής ή θανάτου, ασφαλιστρικών προσωπικών ατυχημάτων, καθώς και των ασφαλιστρικών για ασφαλιστήρια ασθένειας για την ασφάλιση του υπόχρεου, του άλλου συζύγου και των τέκνων, φθάνει τις 200.000 δρχ. αθροιστικώς υπολογιζόμενο και για τους δύο συζύγους. Το ποσό αυτό ήταν 120.000 δρχ. στο Ν.Δ.3323/55.

Η περίπτωση "θ" της παραγράφου 6 αντικαθίσταται ως εξής: Ποσοστό 40% της δαπάνης για παράδοση κατ οίκον ιδιαιτέρων μαθημάτων ή φροντιστηρίων οποιασδήποτε αναγνωρισμένης μορφής εκπαιδευτικής βαθμίδας ή ξένων γλωσσών που καταβάλει ετησίως ο

φορολογούμενος για κάθε τέκνο που του βαρύνει ή για τον ίδιο και μέχρι 150.000 για καθένα απ αυτά τα πρόσωπα. Το ποσό που αντικαταστήθηκε ήταν 120.000 δρχ.και το ποσοστό 50%.

Η περίπτωση "ε" της παραγράφου 7 αντικαθίσταται ως εξής:

Το συνολικό ποσό για τόκους που καταβάλλονται από το φορολογούμενο για : α) στεγαστικά δάνεια με υποθήκη, β) χρέη προς το Δημόσιο από φόρο κληρονομιάς, δωρεάς και γονικής παροχής που οφείλονται από αυτόν, γ) προκαταβολές που χορηγούνται από τα Ταμεία Αλληλοβοήθειας Στρατού, Ναυτικού, Αεροπορίας, για απόκτηση στέγης απο τους βοηθηματούχους, δεν μπορεί (το ποσό) σε καμία περίπτωση να είναι ανώτερο απο 25% του συνολικού οικογενειακού εισοδήματος. Ο περιορισμός αυτός δεν ισχύει για τόκους δανείων για απόκτηση πρώτης κατοικίας. Το ποσοστό που αντικαταστήθηκε είναι 50%.

Στην παράγραφο 6 του άρθρου 8 του Ν.Δ.3323/55 προστίθεται η περίπτωση "ιε" ως εξής:

Ποσοστό 30% της δαπάνης για την αμοιβή που καταβάλλεται σε δικηγόρο για τις νομικές υπηρεσίες αυτού από οποιαδήποτε αιτία και μέχρι ποσοστό 10% του εισοδήματος που δηλώνεται με την εκπρόθεσμη αρχική δήλωση του υπόχρεου, το οποίο δε μπορεί να υπερβεί το ποσό των 200.000 δρχ.

Στο άρθρο 8 του Ν.Δ.3323/55 προστίθεται νέα παράγραφος 7 ως εξής: Επίσης εκπίπτει ως δαπάνη χωρίς δικαιολογητικά ποσό 500.000 δρχ. για τον ίδιο το φορολογούμενο και για καθένα απο τα πρόσωπα που συνοικούν με αυτόν και το βαρύνουν εφόσον: α) παρουσιάζουν αναπηρία 67% και πάνω. Δεν λαμβάνεται υπόψη η επαγγελματική ή η ασφαλιστική αναπηρία. β) είναι τυφλοί και είναι γραμμένοι στο μητρώο τυφλών, γ) είναι νεφροπαθείς που τελούν αιμοκάθαρση ή

πρόσωπα που πάσχουν απο μεσογειακή αναιμία και κάνουν μεταγγίσεις αίματος, δ)είναι ανάπηροι αξιωματικοί ή οπλίτες οι οποίοι παίρνουν σύνταξη απο το Δημόσιο.

Η παράγραφος β αντικαθίσταται ως εξής:

Για τη σύζυγο η οποία έχει εισόδημα οι δαπάνες που αναφέραμε που αφορούν τα τέκνα της απο προηγούμενο γάμο, τα χωρίς γάμο τέκνα της, τους γονείς της και τους ανήλικους ορφανούς από πατέρα και μητέρα συγγενείς της μέχρι β βαθμό, αφαιρούνται από το δικό της εισόδημα.

Η αντικατασταθείσα παράγραφος αναφέρει και για αδελφούς ή αδελφές που είναι άγαμοι, ή διαζεγμένοι ή τελούν σε κατάσταση χηρείας, εφόσον παρουσιάζουν αναπηρία 67% και πάνω απο διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία.

ΑΡΘΡΟ 9

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ

Αφορολόγητα Ποσά

Το εισόδημα που απομένει μετά την αφαίρεση των ποσών των μειώσεων και των δαπανών απο το συνολικό εισόδημα του φορολογούμενου υποβάλλεται σε φόρο με βάση την ακόλουθη κλίμακα:

ΚΛΙΜΑΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ 1992

ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΦΟΡΟΣ	ΦΟΡΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	
ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ	ΚΛΙΜΑΚΑΣ	ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΦΟΡΟΥ
1.000.000	0	0	1.000.000	0
1.500.000	5	75.000	2.500.000	75.000
1.500.000	15	225.000	4.000.000	300.000
3.000.000	30	900.000	7.000.000	1.200.000
Υπερβάλλον.				

ΚΛΙΜΑΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ 1991

ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΦΟΡΟΣ	ΦΟΡΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	
ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ	ΚΛΙΜΑΚΑΣ	ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΦΟΡΟΥ
1.200.000	18	216.000	1.200.000	216.000
1.800.000	30	540.000	3.000.000	756.000
4.500.000	43	1.935.000	7.500.000	2.691.000
Υπερβάλλον				
	50			

Για το φορολογούμενο που αποκτά εισόδημα απο μισθωτές υπηρεσίες και το βαρύνουν τέκνα , το ποσό του φόρου που προκύπτει με βάση την πιο πάνω κλίμακα σε αυτό το εισόδημα μειώνεται: Για το φορολογούμενο που είναι έγγαμος ή άγαμος ή χήρος ή διαζευγέμενος στον οποίο έχει ανατεθεί η επιμέλεια τέκνων με τα ακόλουθα ποσά:

- α) 20.000 δρχ. για κάθε τέκνο, όταν έχει μέχρι 2 τέκνα που το βαρύνουν
- β) 30.000 δρχ. για κάθε τέκνο, όταν έχει μέχρι 3 τέκνα που το βαρύνουν
- γ) 40.000 δρχ. για κάθε τέκνο, όταν έχει απο 4 τέκνα και πάνω που το βαρύνουν.

Αν ο φορολογούμενος αποκτά εισόδημα και από άλλες κατηγορίες τα πιο πάνω ποσά μείωσης του φόρου υπολογίζονται μόνο στο ποσό του φόρου που αντιστοιχεί επιμεριστικώς στο ποσό του καθαρού εισοδήματος απο μισθωτές υπηρεσίες .

Αυτά είναι τα αφορολόγητα ποσά για το 1992.

Το 1991 τα ποσά αυτά ήταν διαμορφωμένα ως εξής: 470.000 δρχ. για τον ίδιο το φορολογούμενο και 675.000 δρχ. αφορολόγητο μισθωτών, 160.000 για την σύζηγο του όταν δεν έχει εισόδημα, 160.000 για το πρώτο παιδί και το δεύτερο, 260.000 για το τρίτο, 400.000 για το τέταρτο και 480.000 για το πέμπτο και κάθε παιδί μετά το πέμπτο. Για το παιδί που υπηρετεί την στρατιωτική του θητεία καθώς και για τα προστατευόμενα μέλη το αφορολόγητο είναι 65.000.

Τα παραπάνω αφορολόγητα ποσά προσαυξάνονται κατά 470.000 για κάθε πρόσωπο που παρουσιάζει φυσική ή πνευματική αναπηρία πάνω απο 67% για τους τυφλούς που είναι γραμμένοι στο μητρώο τυφλών, τους ανάπηρους, αξιωματικούς και οπλίτες, καθώς και θύματα πολέμου.

Επίσης ίσχυαν μειώσεις του φόρου για τους πολύτεκνους με τρία παιδιά και πάνω. Έτσι το ποσό του φόρου θα μειωθεί με ποσοστό 30% του φόρου και έως 100.000 αν ο φορολογούμενος έχει τρία παιδιά, με ποσοστό 40% του φόρου και έως 200.000 για 4 παιδιά με ποσοστό 50% του φόρου για 5 παιδιά και πάνω.

Οι οικογενειακές δαπάνες αποτελούν το λεγόμενο αφορολόγητο με αποδής το οποίο το 1992 δεν ισχύει.

Τα αφορολόγητα ποσά είχαν ορισθεί για 260.000 δρχ. για τους άγαμους, 390.000 δρχ. για έγγαμους στο οποίο προστίθεται 130.000 για κάθε ανήλικο παιδί.

Με ένα παράδειγμα θα δούμε καλύτερα την διαφορά στον υπολογισμό του φόρου το 1991 με το 1992:

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

Έστω μισθωτός του ιδιωτικού τομέα με σύζυγο χωρίς εισόδημα και με δύο ανήλικα τέκνα. Έστω ο μισθωτός αυτός έχει εισόδημα εφέτος 4.200.000 δρχ. και ότι είχε συγκεντρώσει αποδής δαπανών ποσού 650.000. Έστω ότι ο μισθωτός αυτός με βάση την ατομική σύμβαση εργασίας, έχει πάρει εφέτος αύξηση 300.000 δρχ. μηνιαίως, οπότε το ετήσιο εφετεινό του εισόδημα θα διαμορφωθεί σε 4.620.000 δρχ. Η φορολογική μεταχείριση για τα εισοδήματα του 1991 θα είναι :

καθαρό εισόδημα: 4.200.000

φόρος που αναλογεί: $1.272.000$ ($1.200.000 \cdot 43\% = 516.000 + 756.000 = 1.272.000$)

αφορολόγητο ποσό: $2.275.000$ ($675.000 + 470.000 + 160.000 + 160.000 + 160.000 + 650.000 = 2.275.000$)

φόρος που αναλογεί : 538.000 ($1.075.000 \cdot 30\% = 322.000 + 216.000 = 538.000$)

φόρος που οφείλεται: $1.272.000 - 538.500 = 733.500$

Μείον 15% σύνολο φορολογικής οφειλής 623.475

Με τις νέες ρυθμίσεις ο φόρος που αναλογεί με βάση την νέα κλίμακα για το εισόδημα που θα αποκτηθεί εφέτος (4.620.000) είναι: $620.000 \times 30\% = 186.000 + 300.000 = 486.000$

Απο το ποσό αυτό θα αφαιρεθεί 20.000 για κάθε παιδί οπότε η φορολογική του υποχρέωση θα ανέλθει σε 466.000

Δηλ. με το νέο σύστημα έχει μείωση κατά 177.475 δραχ. παρά το γεγονός ότι το ετήσιο εισόδημα αυξήθηκε κατά 420.000 δραχ.

Αν στο συνολικό εισόδημα περιλαμβάνεται και εισόδημα από ακίνητα εκτός από το απαλασσόμενο εισόδημα από ιδιοκατοίκηση κύριας και δευτερεύουσας κατοικίας, το ακαθάριστο ποσό αυτού υποβάλλεται και σε συμπληρωματικό φόρο, ο οποίος υπολογίζεται με συντελεστή 3%.

Το 1991 ο συμπληρωματικός φόρος υπολογίζεται με βάση την ακόλουθη κλίμακα:

ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ	ΦΟΡΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	
ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ	ΚΛΙΜΑΚΑΣ	ΚΑΘΑΡΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	ΦΟΡΟΥ
100.000	...	...	100.000	...
100.000	2	2.000	200.000	2.000
200.000	3	6.000	400.000	8.000
Υπερβαλον	4			

Απο το συμπληρωματικό αυτό φόρο εξαιρείται το εισόδημα που προέρχεται από ιδιοκατοίκηση και εκμίσθωση οικοδομών οι οποίες χρησιμοποιούνται ως κατοικίες.

Προστέθηκε μια παράγραφος, η εξής: Για το φορολογούμενο που αποκτά εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες εφόσον αυτός προσφέρει υπηρεσίες ή κατοικεί για 9 τουλάχιστον μήνες μέσα στο έτος που απέκτησε το εισόδημα στους νομούς Σάνθη, Ροδόπης, Έβρου, Λέσβου, Χίου,

Σάμου, Δωδεκανησου, καθώς και σε περιοχή των νομών Θεσπρωτίας Ιωαννίνων, Καστοριάς, Φλώρινας, Πέλλης, Κιλκίς, Σερρών και Δράμας η οποία περιλαμβάνεται σε ζώνη 20χλμ. απο τη μεθωριανή γραμμή τα ποσά του φόρου προσαυξάνονται με 10.000 δρχ. για κάθε τέκνο που βαρυνει το φορολογούμενο. Αν απο την αφαίρεση αυτών των ποσών προκύπτει πιστωτικό υπόλοιπο αυτο δεν επιστρέφεται ούτε συμψιφίζεται με την οφειλή απο τυχόν άλλα εισοδήματα του υπόχρεου. Ούτε μεταφέρεται για να συμψιφιστεί με την οφειλή που προκύπτει στα εισοδήματα της συζήγου.

Το ποσό που απομένει ύστερα απο τις μειώσεις αποτελεί το φόρο που αναλογεί στο συνολικό καθαρό εισόδημα του φορολογούμενου. Η παράγραφος 7 του αρ. 9 του ν.δ. 3323\55 αντικαθίσταται ως εξής: Ο φόρος που αναλογεί στο συνολικό καθαρό εισόδημα ή το υπόλοιπο που απομένει μετά τις εκπτώσεις που αναφέραμε καταβάλλεται σε 3 ίσες δόσεις απο τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου μήνα απο την βεβαίωση του φόρου και η κάθε μια απο τις επόμενες την τελευταία εργάσιμη για τις δημοσιες υπηρεσίες, ημέρα του τρίτου και πέμπτου μήνα αντιστοίχως απο την βεβαίωση του φόρου. Απο το συνολικό ποσό της οφειλής η οποία προκύπτει με βάση την αρχική δήλωση του υπόχρεου είναι μέχρι 30.000 δρχ. για τον ίδιο και για την σύζυγο του αθροιστικά, τούτο θα καταβληθεί μέχρι την τελευταία εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες του μεθεπόμενου μήνα απο την βεβαίωση του φόρου .

Αν για οποιωδήποτε λόγο ο φόρος βεβαιώνεται μετά το μήνα Οκτώβριο του οικείου οικονομικού έτους, ο φόρος καταβάλλεται σε 2 ίσες δόσεις απο τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου απο τη

βεβαιωση του φόρου μήνα και η άλλη την τελευταία εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες του μεθεπόμενου μήνα.

Η παράγραφος που αντικαταστήθηκε έλεγε ότι ο φόρος που αναλογεί καταβάλλεται σε 4 ίσες δίμηνες δόσεις εντός μηνών Μαΐο, Ιούλιο, Σεπτέμβριο, Νοέμβριο.

Αν επίσης το συνολικό ποσό της οφειλής είναι μέχρι 20.000 δρχ. καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη του μήνα Σεπτεμβρίου. Οι παραγράφοι 8,9,10 καταργούνται. Προστίθεται νέα παράγραφος η 8 η οποία αναφέρει: Όσοι κατοικούν στην αλλοδαπή και αποκτούν εισόδημα απο πηγή που βρίσκεται στην Ελλάδα, στο ποσό του φόρου που αντιστοιχεί με βάση την φορολογική κλίμακα προστίθεται ο φόρος ο οποίος προκύπτει με την εφαρμογή του αναλογικου συντελεστή 5%για το τμήμα του εισοδήματος μέχρι 100.000δρχ.

Καταργείται η έκπτωση 10% του φόρου σε εφάπαξ εξόφληση του εμπόθεσμου.

Όταν στο φορολογούμενο εισόδημα περιλαμβάνεται και εισόδημα απο κινητές αξίες ή απο μερίδια ΕΠΕ ή εταιρόρυθμων εταιριών το εισόδημα υποβάλλεται σε συμπληρωματικό φόρο 3%.

1) Κάθε φυσικό πρόσωπο για το οποίο συντρέχουν οι προϋποθέσεις του αρ.3 έχει υποχρέωση να υποβάλλει δήλωση εφόσον το ετήσιο φορολογούμενο εισόδημα υπερβαίνει το ποσό των 400.000δρχ. Ισχύει απο το 1993 το εξής: Υποχρέωση για υποβολή δήλωσης υπάρχει επίσης όταν το συνολικό εισόδημα του φορολογούμενου είναι μικρότερο απο 400.000 δρχ. αλλά στο εισόδημα αυτό περιλαμβάνεται και ζημιά απο εμπορική επιχ\ση ή γεωργική εκμ\ση την οποία δικαιούνται κατά τις διατάξεις του άρθρου 4 να συμψηφήσει με εισοδήματα του ιδίου και των επόμενων ετών.

Παράλειψη του υπόχρεου να επιδώσει μέχρι το τέλος του οικείου έτους δήλωση η οποία αναγράφει τη ζημιά πυ προέκυψε στο ίδιο ή στα προηγούμενα αυτό οικονομικά έτη του στερεί το δικαίωμα να συμψιφίσει. Ειδικώς προκειμένου για τα φυσικά πρόσωπα τα οποία αποκτούν αποκλειστικώς εισόδημα απο μισθωτές υπηρεσίες, αυτά υποχρεούνται να υποβαλλούν δήλωση αν το ετήσιο φορολογούμενο εισόδημα τους υπερβαίνει το ποσό των 800.000 δρχ.εφόσον έχουν την κατοικία τους στην Ελλάδα.

Σε περίπτωση που ο φορολογούμενος κατοικεί στην αλλοδαπή, υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης είναι αλληλεγγύως με αυτόν, οι αντιπρόσωποι ή οι πράκτορες του στην Ελλάδα.

Υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης για τα εισοδήματα τους ανεξάρτητα απο το αν υπόκεινται σε φόρο ή όχι κατά τις διατάξεις αυτού του νόμου είναι και:

α) Οι κύριοι ή κάτοχοι επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης ή ημιφορτηγού εκτός απο αγροτικό ημιφορτηγό ή μοτοσυκλέτας απο 600 κυβ.εκ.πάνω ή κοτέρου ή θαλαμηγού ή αεροσκάφους καθώς και

όσοι έχουν στη διάθεση τους για τις ατομικές ή οικογενειακές του ανάγκες, τέτοιου είδους μεταφορικά μέσα τα οποία ανήκουν είτε στη σύζυγο τους , είτε στα μέλη που τους βαρύνουν είτε σε εταιρίες στις οποίες μετέχουν αυτοί ως εταίροι ή είναι πρόεδροι και ασκούν πραγματική διοίκηση ή ως διευθυντές ή εντεταγμένοι σύμβουλοι.

β) Όσοι διατηρούν στη προσωπική τους υπηρεσία ένα ή περισσότερα άτομα ως μισθωτούς.

γ) Όσοι ασκούν ατομική επιχείρηση ή ελεύθερο επάγγελμα.

δ) Όσοι μετέχουν σε προσωπική ή περιορισμένης ευθύνης εταιρία ή κοινοπραξία ή κοινωνία ή αστική εταιρία που ασκεί επιχείρηση ή επάγγελμα.

ε) Όσοι έχουν εισόδημα απο εκμίσθωση ακινήτων πάνω απο 50.000 δρχ. το χρόνο.

στ) Όσοι αγοράζουν ακίνητα ή ανεγείρουν οικοδομή.

ζ) Όσοι διατηρούν δευτερεύουσα κατοικία ή κατοικούν σε οικοδομή πάνω απο 150 τ.μ.

η) Όσοι λαμβάνουν επιχορηγήσεις ή επιδοτήσεις επι της παραγωγής ποσού πάνω απο 500.000 δρχ. εφόσον ασχολούνται κατα κύριο επάγγελμα με τη παραγωγή φυτικών ή ζωικών προϊόντων ή ποσού πάνω απο 100.000 δρχ. στις λοιπές περιπτώσεις.

θ) Όσοι έχουν άδεια της αρμόδιας αρχής να πωλούν αγαθά πλανωδώς ή στις λαϊκές αγορές.

ι) Όσοι κατέχουν ή καλλιεργούν ορισμένη έκταση γεωργικής γής, καθώς και όσοι εισπράττουν επιστρεφόμενο φόρο προστιθέμενης αξίας. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, καθορίζεται η ελάχιστη έκτακτη σε σχέση με το είδος της καλλιέργειας, το ύψος του επιστρεφόμενου φόρου προστιθέμενης αξίας και κάθε άλλη λεπτομέρεια που είναι

αναγκαία για την εφαρμογή της περίπτωσης.

ια) Οποιοδήποτε εφόσον προσκληθεί για αυτό εγγράφως από τον αρμόδιο προϊστάμενο της ΔΟΥ. Στην περίπτωση αυτή ο καλούμενος υποχρεούτε να υποβάλει τις οικίες δηλώσεις μέσα σε μια προθεσμία 30 ημερών από την ημερομηνία της επίδωσης σε αυτόν της οικείας πρόσκλησης.

2) Προκειμένου για έγγαμους για τους οποίους συντρέχουν οι προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της παρ.1 του αρ.6 υπόχρεος σε υποβολή δήλωσης είναι ο σύζυγος και για τα εισοδήματα της συζύγου. Ειδικά υποχρεούνται να επιδώσουν φορολογική δήλωση ο καθένας χωριστά για το συνολικό εισόδημα τους οι σύζυγοι όταν:

α) Έχει διακοπεί η έγγαμη συμβίωση κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης. Το βάρος της απόδειξης για τη διακοπή, φέρει ο φορολογούμενος.

β) Ο ένας από τους δύο συζύγους είναι σε κατάσταση πτώχευσης

γ) Ο ένας από τους δύο συζύγους έχει τεθεί σε δικαστική ή νόμιμη απαγόρευση ή τελεί υπο δικαστική αντίληψη. Για τα εισοδήματα των ανήλικων τέκνων, υπόχρεος για την υποβολή της δήλωσης είναι ο πατέρας ή αν αυτός δεν υπάρχει ή δεν έχει τη γονική μέριμνα, η μητέρα.

Ειδικά ο υπόχρεος σε υποβολή δήλωσης στις πιο κάτω περιπτώσεις είναι :

α) Σε περιπτώσεις σχολάζουσας κληρονομιάς ή επιδικίας ή μεσεγγύησης κατά περίπτωση, ο κηδεμόνας ή ο προσωρινός διαχειριστής ή ο μεσεγγυούχος.

β) Για τους ανήλικους ή τους δικαστικώς ή νομίμως απαγορευμένους ή αυτούς που βρίσκονται υπο δικαστική αντίληψη, κατά περίπτωση ο επίτροπος ή ο κηδεμόνας ή ο αντιλήπτορας.

γ) Σε περίπτωση θανάτου του φορολογούμενου, οι κληρονόμοι αυτού για το σύνολο του εισοδήματος που αυτός απέκτησε μέχρι τη χρονολογία του θανάτου του.

- Οι πωλητές αγαθών πλανωδώς ή σε λαϊκή αγορά
- Όσοι κατέχουν ελάχιστη καλλιεργήσιμη γη και όσοι εισπράτουν επιστρεφόμενο Φ.Π.Α.

ΑΡΘΡΟ 12

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ & ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΔΗΛΩΣΗΣ

Η δήλωση υποβάλλεται σε δύο αντίτυπα αυτοπροσώπως από τον υπόχρεο ή από πρόσωπο που έχει εξουσιοδοτηθεί από αυτόν ή ταχυδρομείται επί αποδήξεως στον προϊστάμενο της ΔΟΥ που είναι αρμόδιος, μέχρι της 2 Μαρτίου του οικείου οικονομικού έτους.

Η προισχύουσα διάταξη όριζε μέχρι 25 Φεβρουαρίου.

Κατά εξαίρεση η δήλωση υποβάλλεται:

Α) Μέχρι 12 Μαρτίου του οικείου οικονομικού έτους όταν μεταξύ των εισοδημάτων του φορολογούμενου περιλαμβάνεται εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες.

Η προισχύουσα διάταξη όριζε μέχρι 10 Μαρτίου.

Β) Μέχρι της 15 Απριλίου όταν περιλαμβάνονται:

αα) Κέρδη από εμπορικές γενικά επι\σεις ή γεωργικές εκμ\σεις που τηρούν βιβλία Γ & Δ κατηγορίας του Κ.Β.Σ. και εφόσον η διαχειριστική τους περίοδος λήγει μέσα στους μήνες Νοέμβριο ή Δεκέμβριο.

ββ) Εισόδημα που προέκυψε στο εξωτερικό

γγ) Εισόδημα από αμοιβές ως αξιωματικούς ή κατωτέρου πληρώματος εμπορικών πλοίων.

δδ) Εισόδημα που προέκυψε στην ημεδαπή εφόσον ο φορολογούμενος δεν κατοικεί σε αυτήν.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

ΑΡΘΡΟ 17

ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ

Εισόδημα απο ακίνητα είναι αυτό που προκύπτει κάθε οικονομικό έτος είτε απο εκμίσθωση ή επίταξη ή έμμεσα απο ιδιοκατοίκηση ή ιδιοχρησιμοποίηση μίας ή περισσότερων οικοδομών είτε απο εκμίσθωση μίας ή περισσότερων γαίων το οποίο αποκτιέται απο κάθε ιδιοκτήτη, νομέα, επικαρπωτή.

Σε αυτό το άρθρο έχουμε την εξής προσθήκη: Επιβάλλεται αυτοτελώς φορολογία με συντελεστή 20% στον οποίο περιλαμβάνεται ο φόρος εισοδήματος, τα τέλη χαρτοσήμου, και η εισφορά ΟΓΑ στο χαρτόσημο, στο ακαθάριστο εισόδημα απο εκμίσθωση κοινόχρηστων χωρών, γενικώς σε οικοδομές που απο κανονισμό της οροφκτησίας ανήκουν στους ιδιοκτήτες των διηριμένων ιδιοκτησιών της. Το ποσό του φόρου που αναλογεί αποδίδεται απο τον διαχειριστή της πολυκατοικίας με δήλωση η οποία υποβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες ημέρα του μήνα Δεκεμβρίου του οικείου έτους στην δημόσια οικονομική υπηρεσία στην περιφέρεια της οποίας βρίσκεται το εκμισθούμενο ακίνητο. Η δήλωση υποβάλλεται σε τρία αντίτυπα απο τα οποία το πρώτο κατατίθεται στην αρμόδια οικονομική φορολογική αρχή και τα άλλα δύο αφού θεωρηθούν παραδίδονται στον υπόχρεο.

Τα αντίτυπα αυτά αντικαθιστούν τα πιστοποιητικά που απαιτούνται απο οποιαδήποτε αρχή ή ενδιαφερόμενο για την απόδειξη της πλήρωσης της φορολογικής υποχρέωσης.

ΚΑΘΑΡΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ: Απο το ακαθάριστο εισόδημα απο ακίνητα υπάρχει έκπτωση 10% για οικοδομές οι οποίες χρησιμοποιούνται ως κατοικίες, οικοτροφία, σχολεία, φροντιστήρια, αίθουσες

κινηματογράφηση θεάτρων, ξενοδοχεία, κλινικές και σανατόρια για αποσβέσεις. Το ποσοστό αυτό το 1991 ήταν 25% τόσο για τις αποσβέσεις όσο και για τα συντήρησης, επισκευής.

Το 1992 έχουμε ποσοστό μέχρι 15% για ασφάλιστρα κατά κινδύνου πυρκαγιάς ή άλλων κινδύνων, για έξοδα επισκευής και συντήρησης καθώς και για την αμοιβή δικηγόρου για δίκες για διάφορες αποδοσεις μισθίου ή καθορισμού μισθώματος.

Αν οι δαπάνες αυτές αφορούν κοινόχρηστους χώρους του ακινήτου, επιμερίζονται αναλόγως στους συνδιοκτές.

Για το εισόδημα που προκύπτει από οικοδομές που χρησιμοποιούνται για άλλες χρήσεις (καταστήματα γραφεία κ.λ.π.) το ποσοστό έκπτωσης από 10% που ήταν το 1991 μειώνεται σε 5% το 1992.

Το ποσό που απομένει μετά τις εκπτώσεις που αναφέραμε αποτελεί το καθαρό εισόδημα από ακίνητα.

Καταργείται η προοδευτική κλίμακα για τον συμπληρωματικό φόρο και ορίζεται αναλογικός συντελεστής 3%.

Καταργείται επίσης η απαλλαγή που ίσχυε από τον συμπληρωματικό φόρο, σε περίπτωση που τα μισθώματα προέρχονται από εκμίσθωση κατοικιών.

Καταργείται το τέλος ύδρευσης 3% που επιβάλλεται στο πραγματικό και τεκμαρτό μίσθωμα.

Οι παραπάνω μεταβολές έχουν οπωσδήποτε επίπτωση στη φορολογική μεταχείριση του εισοδήματος που προέρχονται από εκμίσθωση οικοδομών.

Με δύο παραδείγματα θα κατανοήσουμε ποιά είναι η φύση της έκπτωσης που γίνεται λόγω παραπάνω.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1: Εστω φορολογούμενος ο οποίος αποκτά εισόδημα αποκλειστικά απο εκμίσθωση οικοδομών. Εστω ότι το 1991 το εισόδημα του ανήλθε σε 2.500.000δρχ. απο εκμίσθωση γραφείων και σε 1.500.000 δρχ. απο εκμίσθωση κατοικίας. Εστω ότι το 1992 δεν έγινε καμία αναπροσαρμογή στα παραπάνω ποσά. Ο φορολογούμενος είναι έγγαμος με δύο παιδιά, με σύζυγο χωρίς εισόδημα και αποδήξεις δαπανών 650.000 δρχ. Η φορολογική του μεταχείριση για τα εισοδήματα του το 1991 θα είναι:

$$\text{ΚΑΘΑΡΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ: } [2.500.000 - (2.500.000 * 10\%)] + [1.500.000 - (1.500.000 * 25\%)] = 3.375.000$$

ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΑΝΑΛΟΓΕΙ: 917.250

ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟ ΠΟΣΟ: 1.600.000

(470.000+160.000+160.000+160.000+650.000)

ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΑΝΑΛΟΓΕΙ: 336.000

ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΕ: 581.250 (917.250-336.000)

Ο παραπάνω φορολογούμενος θα επιβαρυνθεί ακόμη με τέλος ύδρευσης 3% στο ακαθάριστο εισόδημα.

Δηλ. με ποσό 120.000 δρχ. και με συμπληρωματικό φόρο στο καθαρό εισόδημα απο εκμίσθωση γραφείων, ο οποίος ανέρχεται σε 90.000 δρχ. Έτσι η συνολική του επιβάρυνση θα ανέλθει σε 791.000 δρχ.

Με το νέο καθεστώς φορολογίας η φορολογική του μεταχείριση θα είναι:

ΚΑΘΑΡΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ: 3.725.000

$$[2.500.000 - (2.500.000 * 15\%)] + 1.500.000 - (1.500.000 * 10\%)$$

Στο εισόδημα αυτό αναλογεί φόρος με βάση τη νέα φορολογική κλίμακα 258.750 δρχ.

Ο συμπληρωματικός φόρος με συντελεστή 3% θα ανέλθει σε 111.750 δρχ. Δηλ. συνολική επιβάρυνση 370.500 δρχ.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2: Εστω μισθωτός με σύζυγο χωρίς εισόδημα και δύο ανήλικα παιδιά. Εστω ότι το 1991 απέκτησε καθαρό εισόδημα από μισθούς 2.500.000 δρχ. και από εκμίσθωση μιας κατοικίας 960.000 δρχ.

Εστω ότι συγκέντρωσε αποδείξεις δαπανών 650.000 δρχ. Ας υποθεθεί ότι εφέτος τα παραπάνω εισοδήματα του έχουν αναπροσαρμοσθεί και το εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες ανήλθε σε 2.800.000 δρχ. ενώ το εισόδημα από εκμίσθωση σε 1.044.000 δρχ. Η φορολογική του μεταχείριση θα είναι για το 1991 η εξής:

ΚΑΘΑΡΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ:	3.220.000
ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΑΝΑΛΟΓΕΙ:	850.600
ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟ ΠΟΣΟ:	2.275.000
ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΑΝΑΛΟΓΕΙ:	538.500
ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΕ:	312.100

Με τις νέες ρυθμίσεις το συνολικό καθαρό εισόδημα του 1992 θα ανέλθει συνέπεια και των αυξήσεων που έχει λάβει σε 3.739.600 δρχ. Στο εισόδημα αυτό αναλογεί φόρος 260.940 δρχ.

Απο το εισόδημα αυτό θα αφαιρεθεί για ανήλικα παιδιά ποσό 29.940 δρχ. Προσθέτουμε το συμπληρωματικό φόρο στο καθαρό εισόδημα : $939.600 \times 3\% = 28.188$ δρχ. Οπότε η συνολική επιβάρυνση θα ανέλθει σε 259.188 δρχ.

Εισόδημα εκ κινητών αξιών είναι το κάθε έκαστον οικονομικό έτος κτώμενον τοιούτον υπό παντός δικαιούχου αυτών το προκύπτον:

A) Εκ μερισμάτων και τόκων εξ ιδρυτικών τίτλων και μετοχών των ημεδαπών ανωνύμων εταιριών, ως και ομολογιών και χρεογράφων εν γένει του ελληνικού δημοσίου ή ημεδαπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή ημεδαπών πάσης φύσεως επιχ\σεων έτσι δε και εξ αμοιβών και ποσοστών των διευθυντών και διαχειριστών των ανωνύμων εταιριών.

B) Εκ μερισμάτων και τόκων των κατά την ανωτέρω περίπτωση τίτλων αλλοδαπής προελεύσεως.

Γ) Εκ τόκων παντός τίτλου εντόκου τοις μετρητής καταθέσεως ή εγγυήσεως, ως και παντός τίτλος χρεωστικού επί υποθήκη, ενέχυρο ή εκ των μη περιλαμβανομένων εις τις προηγούμενες περιπτώσεις A & B.

Δ) Απο κέρδη αμοιβαίων κεφαλαίων

Ε) Απο κέρδη ανωνύμων εταιριών που διανέμονται με την μορφή μετρητών στο εργατοϋπαλληλικό προσωπικό τους.

ΣΤ) Απο την υπεραπόδοση επενδύσεων των μαθηματικών αποθεμάτων που σχηματίζονται με τις διατάξεις του ν.δ. 400\1970 για ασφαλίσεις ζωής.

Ομοίως το εισόδημα απο τόκους που επιδικάζονται με δικαστική απόφαση.

Οι παράγραφοι 2 έως 5 του παρόντος άρθρου του ν.δ. 3323\55 αντικαθίστανται ως εξής:

2) Το ποσό που λαμβάνουν οι κάτοχοι ιδρυτικών τίτλων ανώνυμης εταιρίας κατά την εξαγορά τους απο αυτή λογίζεται ως εισόδημα απο κινητές αξίες.

Η παράγραφος που αντικαταστήθηκε αναφερόταν στο εξής:Σε περίπτωση διάλυσης ανωνύμου εταιρίας θεωρείται ως διανεμόμενον μέρος η επιπλέον διαφορά μεταξύ του μερισθέντος τοις μετρητής αντιτήμου μετοχής και του πράγματι καταβληθέντος υπό των μετοχών ποσού. Ως πράγματι καταβληθέν υπό των μετοχών ποσό θεωρείται το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας, επαυξημένο κατά τα αποθεματικά σχηματισθέντα εκ καταβολής των μετοχών κατά την τυχόν υπέρ το άρτιον έκδοση των μετοχών.

3) Κάθε δάνειο που συνομολογείται μεταξύ ιδιωτών ή παρέχεται απο εταιρία προς τα μέλη της ή τρίτους, λογίζεται ότι συνάπτεται με επιτόκιο ελάχιστο, αυτό που ισχύει για τα έντοκα γραμμάτια δημοσίου τρίμηνης διάρκειας κατά το χρόνο σύναψης δανείου.

Η αντικατασταθείσα παράγραφος αναφερόταν στο εξής:

Ως διανεμόμενον μέρος θεωρείται και η εν περιπτώση εξαγορά ή κάθε οποιαδήποτε τρόπου απόκτησης υπο της ημεδαπής ανωνύμου εταιρίας ιδίων αυτής μετοχών επί σκοπό αποσβέσεως ή μειώσεως του κεφαλαίου της, προκύπτουσα τυχόν πλέον διαφορά μεταξύ του καταβαλλομένου εις τους μετόχους αντιτήμου μετοχών και του πράγματι καταβληθέντος υπό τούτον ποσού του μήπω επιστραφέντος αυτοίς. Ως πράγματι καταβληθέν υπό των μετοχών ποσό θεωρείται το μετοχικό της εταιρίας επηυξημένο κατά τα αποθεματικά τα

οχηματοθέντα εκ της τυχόν υπέρ το άρτιο εκδόσεως των μετοχών. Η διάταξη της παρούσας παραγράφου εφαρμόζεται ανολόγως και επί της εξαγαράς υπο της ανωνύμου εταιρίας ιδίων αυτής ιδρυτικών τίτλων.

4) Οι τόκοι συναλλαγματικών και γραμματίων απο εμπορικές συναλλαγές, οι τόκοι απο τις αποδεδειγμένες πωλήσεις εμπορευμάτων με πίστωση μεταξύ εμπόρων και οι προκύπτοντες τόκοι υπερημερίας λόγω καθυστέρησης στην προκαταβολή του πιστωθέντος τμήματος δεν λογίζεται ως εισόδημα απο κινητές αξίες αλλά ως εισόδημα απο εμπορικές επιχ\σεις με την προϋπόθεση ότι αυτός που αποκτά το εισόδημα αυτό ασκεί εμπορική γενικά επιχ\ση στην Ελλάδα ή προκειμένου για αλλοδαπό ότι αυτός έχει μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα και οι τόκοι προέρχονται απο εργασίες της μόνιμης αυτής εγκατάστασης.

Ως εισόδημα απο εμπορικές επιχ\σεις λογίζονται και οι τόκοι της παραγράφου αυτής που επιδικάζονται με δικαστική απόφαση.

Η αντικατασταθήσα παράγραφος αναφερόταν στο εξής:

Παν δάνειο εαν συνομολογηθεί ατόκως ή επι επιτοκίου, λογίζεται συναφθέν επι τω νόμιμο επιτόκιο επιτρεπομένης όμως ανταποδείξεως υπο του φορολογουμένου.

5) Παροχές σε χρήμα ή σε είδος και γενικά παροχές χρηνατικής αποτιμήσεως που γίνονται απο ημεδαπή ανώνημη εταιρία χωρίς νόμιμη ή συμβατική για το σκοπό αυτό υποχρέωση προς τους διευθίνοντες ή εντεταλμένους συμβούλους ή προέδρους ή μέλη του διοικητικού συμβουλίου ή διευθυντές και γενικά πρόσωπα τα οποία εκπροσωπούν νόμιμα αυτή, λογίζεται ως εισόδημα απο κινητές αξίες των ανωτέρω προσώπων, με την προϋπόθεση ότι έχουν βαρύνει τα αποτελέσματα χρήσεως της οικείας διαχειριστικής χρήσης.

1) Για τα κέρδη που διανέμονται απο τις ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες με την μορφή μερισμάτων, προμερισμάτων, αμοιβών και ποσοστών εκτός μισθού σε διευθηντές και αμοιβών στο εργατουπαλιλικό προσωπικό τους, ο χρόνος έγκριση αυτών από τη γενική συνέλευση των μετοχών.

2) Για τους τόκους που προέρχονται απο ιδρυτικούς τίτλους και προνομιούχες μετοχές ο χρόνος έγκρισης τους απο τη γενική συνέλευση των μετόχων και για τοκομερίδια ο χρόνος που έχει ορισθεί για την εξαργύρωση τους.

3) Για τα εισοδήματα της περίπτωσης β (τόκοι και μερίσματα τίτλων αλλοδαπής προελεύσεως) ο χρόνος εξαργυρωσης ή είσπραξης των μερισμάτων και τόκων.

4) Για τους τόκους του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης γ του άρθρου 25 ο χρόνος κατά τον οποίο αυτοί καθίστανται ληξιπρόθεσμη και απαραίτητη ενώ για τους τόκους του β εδαφίου της περ. γ ο χρόνος καταβολής ή πίστωσης τόκων.

Σε περίπτωση κατά την οποία εξοφλήτε το κεφάλαιο δανείου ή απαίτηση γενικά ή παρέχεται συναίνεση με ιδιωτική πρωτωβουλία ή με βάση δικαστική απόφαση, για την εξάληψη υποθήκης ή προσημείωσης που είχε εγγραφεί προς ασφάλεια του δανείου ή γενικά απαίτηση.

θεωρήται μη επιτρεπόμενης ανταποδείξεως ότι εξοφλούνται ταυτόχρονα καθιστάμενοι απαιτητοί και οι μέχρι του χρόνου εξόφλησης του δανείου ή εξάληψης της υποθήκης ή της προσημείωσης αναλογούντες τόκοι οι οποίοι έχουν υπαχθεί διαφορετικώς σε φορολογία μέχρι της χρονολογίας αυτής.

Οι τοκοί αυτοί προκειμένου να υπαχθούν σε φορολογία μπορούν να κατανεμηθούν μετά απο αίτηση του φορολογούμενου στο έτος εξόφλησης και στα δυο προηγούμενα έτη και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν απο το έτος της συνομολόγησης του δανείου ή της δημιουργίας της απαίτησης.

5) Για τα κέρδη που προέρχονται απο ημεδαπά αμοιβαία κεφάλαια ο χρόνος έγκρισης τους απο την ΑΕ ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΕΩΣ και προκειμένου για κέρδη που προέρχονται απο αμοιβαία κεφάλαια αλλοδαπής, ο χρόνος είσπραξης αυτών.

6) Για τα κέρδη που αναφέρονται στις παρ.1,2 του άρθρου 26 ο χρόνος έγκρισης τους απο την γενική συνέλευση των μετόχων.

7) Για τα εισοδήματα που αναφέρονται στην περ.στ της παρ 1 του άρθρου 25, στην παρ.5 του άρθρου 26 καθώς και για αμοιβές μελών διοικητικού συμβουλίου ανώνυμης εταιρίας που δεν προέρχονται απο τη διάθεση των καθαρών κερδών της ο χρόνος της καταβολής ή πίστωσης αυτών στο όνομα των δικαιούχων.

Το άρθρο που αντικαταστήθηκε αναφερόταν στα εξής:

Α) της περ.α του άρθρ.25 προκειμένου μεν περί μερισμάτων ως και ποσοστών διοικητικών συμβούλων καθώς και αμοιβών ο χρόνος έγκρισης του ισολογισμού υπο της γενικής συνέλευσης των μετόχων προκειμένου δε περί προμερισμάτων, ζι τοκομεριδίων ο χρόνος ο ορισθείς δια την έναρξη εξαργυρώσεως τούτων.

Ε) Για κέρδη ΑΕ που διανέμονται με την μορφή μερισμάτων στο εργατοπαλληλικό προσωπικό, ο χρόνος έγκρισης του ισολογισμού απο την γενική συνέλευση των μετόχων.

3) Για τα εισοδήματα που αναφέρονται στην παρ.2 του άρθρ.26 χρόνος κτήσεως είναι ο χρόνος διάλυσης ΑΕ(ως μέρισμα θεωρείται η επι πλέον διαφορά μεταξύ του μερισθέντος της μετοχής αντίτημου μετόχων και του πράγματι καταβληθέντος υπο των μετοχών ποσού, του μήπω επιστρεφέντος αυτούς.

Οι διατάξεις 1 έως 6 του άρθρου 29 του ν.δ. 3323\55 αντικαθίστανται ως εξής:

1) Στα διανεμόμενα κέρδη των ημεδαπών ΑΕ με την μορφή μερισμάτων, προμερισμάτων, αμοιβών και ποσοστών, εκτός μισθού, των μελών του διοικητικού συμβουλίου και των διευθυντών καθώς και των αμοιβών εργατοπαλληλικού προσωπικού, ουδεμία παρακράτηση φόρου ενεργείται ως φορολογούμενα τα εισοδήματα αυτά στο όνομα νομικού προσώπου. Ομοίως δεν ενεργείται παρακράτηση φόρου στα διανεμόμενα κέρδη από ημεδαπά αμοιβαία κεφάλαια και από Εταιρία Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου.

2) Στα εισοδήματα της περ.στ της παρ.1 του άρ.25 ενεργείται παρακράτηση φόρου με συντελεστή 10% εξαντλούμενης της φορολογικής υποχρέωσης του δικαιούχου για τα εισοδήματα αυτά.

3) Στα λοιπά εισοδήματα των αρ.25 και 26 ενεργείται παρακράτηση, έναντι του φόρου που αναλογεί με συντελεστή 20%.

Εξαιρητικά για τις αμοιβές μελών διοικητικού συμβουλίου και τόκους από ιδρυτικούς τίτλους και προνομιούχες μετοχές που εκπίπτουν σύμφωνα με τις διατάξεις των περ.α,β,γ, της παρ.4 του άρ.8 από τα ακαθάριστα έσοδα καθώς και για τα εισοδήματα των παρ.2 και 5 του άρ.26 ενεργείται παρακράτηση φόρου με συντελεστή 25% .Εξαντλούμενης της φορολογικής υποχρέωσης για τα εισοδήματα αυτά.

4) Η παρακράτηση φόρου ενεργείται:

Α) Για αμοιβές μελών διοικητικού συμβουλίου, τόκους από ιδρυτικούς τίτλους και προνομιούχες μετοχές που εκπίπτονται από τα ακαθάριστα έσοδα, καθώς και για τα εισοδήματα της παρ.5 του άρ.26

(παροχές χρηματικής αποτιμήσεως) κατά την καταβολή ή εγγραφή τους σε πίστωση δικαιούχου.

Β) Για τα εισοδήματα της παρ.σε του άρ.25 κατά την καταβολή ή την εγγραφή τους σε πίστωση δικαιούχου ή της εγγραφής αυτών στο οικείο λογαριασμό των βιβλίων της ασφαλιστικής εταιρίας.

Γ) Για τα εισοδήματα της παρ.2 του άρ.26 (εξαγορά ιδρυτικών τίτλων...) κατά την καταβολή ή την εγγραφή τους σε πίστωση του δικαιούχου και το αργότερο μέσα σε ένα μήνα από την έγκριση από τη γενική συνέλευση των μετόχων.

Δ) Για εισοδήματα από ομολογίες και χρεόγραφα των ημεδαπών νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου καθώς και από κινητές αξίες γενικά αλλοδαπής προέλευσης, κατά την εξαργύρωση των τοκομεριδίων ή της είσπραξης των μερισμάτων από το δικαιούχο.

ε) Για τόκους από την καταβολή τους ή την εγγραφή τους στα βιβλία του οφειλέτη σε πίστωση του δανειστή.

5. Υπόχρεος σε παρακράτηση φόρου ορίζεται:

α) Για τα εισοδήματα α , β και γ της προηγούμενης παραγράφου, ημεδαπή ανώνυμη εταιρία που τα καταβάλλει.

β) Για τα εισοδήματα της περίπτωσης δ της προηγούμενης παραγράφου, αυτός που ενεργεί στην Ελλάδα την εξαργύρωση ή την καταβολή τους.

γ) Για τα εισοδήματα της περίπτωσης ε της προηγούμενης παραγράφου , ο χρεώστης που καταβάλλει τους τόκους.

6. Όσοι παρακρατούν φόρο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού υποχρεούνται να αποδίδουν αυτού εφάπαξ, με την υποβολή δήλωσης στη δημόσια οικονομική υπηρεσία, στην περιφέρεια της οποίας έγινε η καταβολή των ποσών για τα οποία παρακρατήθηκε ο φόρος, εντός του πρώτου δεκαπενθημέρου του επόμενου από την

παρακράτηση του φόρου μήνα, με εξαίρεση τον παρακρατηθέντα φόρο επι των εισοδημάτων της περίπτωσης σε της παραγράφου 1 του άρθρου 25, ο οποίος αποδίδεται εφάπαξ εντός 10 ημερών από τη λήξη της προθεσμίας που ορίζεται από τον Κ.Β.Σ. για το κλείσιμο του λολογισμού.

Οι παράγραφοι 7 έως 12 του άρθρου 29 του ν.δ. 3323/55 καταργούνται και οι παράγραφοι 13 έως και 19 αυτού αναριθμούνται σε 7, 8, 9, 10, 11, 12, και 13 αντίστοιχα του παρόντος άρθρου.

Το άρθρο που αντακαταστάθηκε αναφερόταν στα εξής :

1. Στο εισόδημα που αναλογεί από κινητές αξίες των άρθρων 25 και 26 ενεργείται παράκρατηση φόρου 25%. Κατ'εξαίρεση για το εισόδημα που αποκτούν φυσικά πρόσωπα από τόκους, μερίσματα, από ονομαστικές μετοχές και τοκομερίδια από ονομαστικές ομολογίες, κέρδη αμοιβαίων κεφαλαίων και μερισμάτων που διανέμονται στους ασφαλισμένους κλάδου ζωής από τη συμμετοχή τους στα κέρδη των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, καθώς και για αμοιβές και ποσοστά των διοικητικών συμβούλων και τις εκτός μισθού αμοιβές και ποσοστά των διευθυντών και διαχειριστών των Α.Ε., και για κάθε ποσό που καταβάλουν οι Α.Ε. από τα καθαρά τους κέρδη στο εργατοπαλληλικό προσωπικό αυτών, ο παρακρατούμενος φόρος υπολογίζεται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 9 χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα αφορολόγητα ποσά του άρθρου 8. Ειδικά για τα μερίσματα από μετοχές κοινές ή προνομιούχες ανεξάρτητα αν ο μέτοχος είναι ημεδαπό ή αλλοδαπό φυσικό ή νομικό πρόσωπο η παρακράτηση του φόρου γίνεται κατά τα ακόλουθα:

α) Στα μερίδια που προέρχονται από μετοχές στο χρηματιστήριο τέσσερις τουλάχιστον μήνες πριν από τη λήξη της χρήσης στην οποία αναφέρεται το μέρισμα, παρακρατείται φόρος με συντελεστή

42% αν τα μερίσματα προέρχονται απο μετοχές οι οποίες έγιναν ονομαστικές πριν απο τη λήξη της χρήσης στην οποία αναφέρεται το μερίσμα και 45% αν προέρχονται απο ανώνυμες μετοχές χωρίς καμιά άλλη επιβάρυνση.

Στους δικαιούχους των πιο πάνω μερισμάτων παρέχεται αφορολόγητο ποσό 50.000 δρχ.το χρόνο για κάθε μέτοχο για τα μερίσματα που εισπράτει απο την ίδια ΑΕ.

Το αφορολόγητο ποσό αυτό δεν μπορεί να ξεπεράσει τις 200.000 δρχ.όταν τα μερίσματα προέρχονται απο περισσότερες εταιριες. Για τον υπολογισμό του παρακρατούμενου φόρου η έκπτωση των αφορολόγητων ποσών για μερίσματα που προέρχονται απο ονομαστικές μετοχές γίνονται απο την ΑΕ κατά την καταβολή ή την πίστωση των μερισμάτων στους μετόχους, εφόσον ο μέτοχος που εισπράτει το μερίσμα δηλώνει με υπεύθηνη δήλωση του στην εταιρία ότι δεν έχει απαλαγεί απο την είσπραξη του φόρου,κατά την είσπραξη μερισμάτων ονομαστικών μετοχών απο άλλες ΑΕ που αναφέρονται στην ίδια χρήση για το ποσό μεγαλύτερο των 200.000 δρχ.στο οποίο περιλαμβάνεται και το αφορολόγητο ποσό που ζητάει ο μέτοχος με την δήλωση αυτή.

Προκειμένου για μερίσματα όπου προέρχονται απο ανώνυμες μετοχές ο υπολογισμός του παρακρατούμενου φόρου απο την εταιρία θα γίνεται χωρίς καμιά έκπτωση αφορολόγητου ποσού.

Η έκπτωση του αφορολόγητου ποσού των 500.000 ή 200.000 δρχ.κατά περίπτωση θα γίνεται απο την αρμόδια οικονομική υπηρεσία.

Β) Στα μερίσματα που προέρχονται απο μετοχές που δεν είναι εισογημένες στο χρηματιστήριο παρακρατήται φόρος χωρίς καμιά έκπτωση αφορολόγητου ποσού με 47%,αν τα μερίσματα προέρχονται απο μετοχές οι οποίες έγιναν ονομαστικές πριν απο τη λήξη της χρήσης στην οποία αναφέρεται το μερίσμα και 50% αν προέρχονται από

ανώνυμες μετοχές χωρίς καμιά άλλη επιβάρυνση.

Ο μέτοχος που έχει μετοχές εισηγμένες στο χρηματιστήριο ή που έχει ονομαστικές μετοχές που δεν είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο δικαιούτε να ζητήσει όπως το συνολικό εισόδημα απο μερίσματα απο τις πιο πάνω μετοχές συναθροιστεί με τα λοιπά εισοδήματα του στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος και φορολογηθεί με βάση τις γενικές διατάξεις περι φορολογίας εισοδήματος αλλιώς θεωρείται ότι εξαντλήθηκε η φορολογική του υποχρέωση με την παρακράτηση του φόρου σε αυτά.

Ο μέτοχος που έχει ανώνυμες μετοχές που δεν είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο δεν δικαιούτε να συναθροίσει στη δήλωση φορολογίας το εισόδημα απο μερίσματα μετοχών με τα λοιπά εισοδήματα του που υπόκειται σε φορολογία αλλά εξαντλήται η φορολογική του υποχρέωση για το εισόδημα απο αυτά τα μερίσματα με την παρακράτηση του φόρου σε αυτά.

3) Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις που η διανομή του μερίσματος γίνεται με παραχή νέων μετοχών απο την εταιρία προς τους μετόχους.

4) Τα μερίσματα που ειπράτονται κάθε χρόνο απο τους μετόχους μίας ή περισσότερων εταιριών επενδύσεων χαρτοφυλακίου μέχρι του συνολικού ποσού των 200.000 δρχ.απολλάσσονται απο φόρο εισοδήματος. Κατά τον υπολογισμό του απαλασόμενου συνολικού ποσού μερισμάτων συμπεριλαμβάνονται και τα ποσά των μερισμάτων τα, απαλαγέντα απο το φόρο με βάση τις διατάξεις της παρ.1 .

Η απαλαγή αφορά το μέρος ολόκληρης της χρήσης εφόσον οι μετοχές ήταν εισηγμένες στο χρηματιστήριο μέσα στην ίδια χρήση, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον εκατόν είκοσι ημερών. Σε διαφορετική περίπτωση το μέρος φορολογείται ολόκληρο.

Για τον υπολογισμό, του παρακρατούμενου φόρου στα καταβαλλόμενα αυτά μερίσματα η έκπτωση του πιο πάνω απαλασσόμενου ποσού θα ενεργηθεί για τα μερίσματα που προέρχονται απο μετοχές ονομαστικές απο την καταβάουσα εταιρια επενδύσεων χαρτοφυλακίου κατόπιν υποβολής απο το μέτοχο υπεύθυνης δήλωσης για το αφορολόγητο ποσό που τυχόν δικαιώθηκε κατά της είσπραξης μερισμάτων ονομαστικών μετοχών απο άλλες ανώνυμες εταιριες, ενω για τα μερίσματα απο μετοχές ανώνυμες απο, την αρμόδια ΔΟΥ κατά την εκκαθάριση της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος που υποβάλλεται απο το μέτοχο εφαρμοζομένων ανάλογα αυτών που αναφέρονται στην περ.α της παρ. 1 .

5) Πέρα απο την απαλλαγή της προηγούμενης παραγράφου το μερίσμα που διανέμεται απο εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου απαλλάσσεται απο το φόρο εισοδήματος, μέχρι του ποσοστού κατά το οποίο το μερίσμα αυτό προέρχεται απο πώληση χρεογράφων ή μετοχών σε τιμή ανώτερη απο την τιμή κτήσης αυτών ή απο χρεόγραφα μετοχές ή καταθέσεις, των οποίων το εισόδημα απολλάσσεται απο το φόρο σύμφωνα με τον παρόντα νόμο.

6) Κέρδη που διανέμονται σε μεριδιούχους αμοιβαίων κεφαλαίων απαλλάσσονται απο το φόρο εισοδήματος μέχρι του ποσού των 200.000 δρχ.ετησίως κατά μεριδιούχο. Για να τύχει απαλλαγής απο την παρακράτηση φόρου ο μεριδιούχος θα πρέπει να δηλώσει με υπεύθυνη δήλωση του στην ΑΒ Διαχειρίσεως αν κατά την ίδια χρήση έτυχε όμοιας απαλλαγής απο άλλο αμοιβαίο κεφάλαιο, καθώς και το ποσό αυτής αν έτυχε ανάλογης απαλλαγής με βάση την διάταξη της παρ.1. Απαλλάσσονται οι μεριδιούχοι της υποχρέωσης υποβολής υπεύθυνης, αν τα λαμβανόμενα απο κάθε μεριδιούχο κέρδη απο το αμοιβαίο κεφάλαιο δεν υπερβαίνουν το ποσό των 10.000 δρχ.

Όπως θα καταλόβαμε απο τα παραπάνω η ουσιαστικότερη μεταβολή που γίνεται με τις νέες ρυθμίσεις στη φορολογία κινητών αξιών είναι η κατάργηση του ειδικού τρόπου φορολογίας των μερισμάτων και ακόμη η απαλλαγή των εισοδημάτων αυτών απο εφορολογική υποχρέωση.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ : Με ένα πολύ απλό παράδειγμα θα δούμε τι πράγματι συμβαίνει :

Εστω ΑΕ με μετοχές ανώνυμες τις οποίες κατέχουν ίσοπόως εκατό μέτοχοι. Εστω ότι η εταιρία αυτή πραγματοποίησε κέρδη 100 εκατομμυριων δρχ τα οποία διένειμε στο σύνολο τους αφού υποθεθεί ότι έχει εξαντλήσει και την υποχρέωση για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Κάθε μέτοχος απο τα κέρδη αυτά εισέπραξε μέρισμα 1000.000 δρχ. Για το μέρισμα αυτό με βάση το ισχύον καθεστώς ζήτησε ένας μέτοχος να φορολογηθεί με βάση την κλιμακα του φόρου. Ετσι αν δεν ειχε εισοδήματα απο άλλες πηγές δεν θα πληρώσει καθόλου φόρο, ενώ αν ειχε εισοδήματα απο άλλες πηγές θα πλητώσει κάποιο φόρο ο οποίος δεν θα είναι αξιόλογος.

Με το νέο καθεστώς η ΑΕ δεν θα διανειμει 100 εκατομ. κέρδη αλλά 65 εκατ. γιατί θα αφαιρεθεί ο φόρος με τον οποίο βαρύνεται 35% Κατά συνέπεια ο μέτοχος ναι μεν δεν θα πληρώσει καθόλου φόρο για το μέρισμα που θα εισπράξει όμως αυτό δεν θα είναι 1000.0000 δρχ. αλλά 650.000 δρχ. Το παραπάνω ποσό μπορεί να μην είναι ακριβώς αντιπροσωπευτικό. Διατυπώθηκε κατά τρόπο υπεραπλουστευμένο, ώστε να γίνει κατανοητό ότι η μεταβολή που έγινε ειχε τους εξής στόχους: α) να παρακρατείται ο φόρος στην πηγή με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης ώστε η εισπραξη του φόρου να γίνεται αμμεσότερη β) να αυξηθούν τα συνολικά έσοδα απο τα κέρδη των ΑΕ με την κατάργηση της δυνατότητας που ειχαν οι μέτοχοι να φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις.

Εισόδημα εξ εμπορικών επιχ\σεων είναι το κέρδος το κτώμενον εκ μιας ή πλειόνων ατομικών ή εταιρικών επιχ\σεων εμπορικών βιομηχανικών ή βιοτεχνικών ή εκ της ασκήσεως οποιουδήποτε κερδοσκοπικού επαγγέλματος μη ειδικώς υπαγομένου εις τα κατά το άρθρο 45 ελευθέρια επαγγέλματα.

Επιχείρηση αποτελεί και μεμονομένη ή συμπτωματική πράξις, αποβλέπουσα εις την επιτευξη κέρδους ως και τοιαύτη πωλήσεως εντός διετίας απο την εξ επαχθούς αιτίας κτήσεως εδαφικών εκτάσεων εκτός σχεδίου πόλεως κειμένων και ιδιαιτέρως μεγάλης αξίας.

Οι περιπτώσεις ε και στ της παρ.2 του άρθρου 31 του ν.δ.3323\55 αντικαθίστανται ως εξής:

θεωρήται ως εισόδημα εξ εμπορικών επιχ\σεων:

ε) Η επιχ\τική αμοιβή του ομόρρυθμου εταίρου διαχειριστή της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης που προβλέπεται απο τις διατάξεις του άρθρου 16α και του άρθρου 10 του ν.δ. 3843\58.

στ) Ο μισθός που καταβάλλεται απο ανώνυμη εταιρία στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της, για υπηρεσίες που παρέχουν βάση ειδικής σύμβασης μίσθωσης εργασίας ή εντολής, εφόσον για τις υπηρεσίες αυτές τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου είναι ασφαλισμένα σε οποιονδήποτε εκτός του ΙΚΑ ασφαλιστικό οργανισμό ή ταμείο. Οι αντικατασταθήςες παραγράφοι ανέφεραν τα εξής:

ε) Ο μισθός ή άλλη απολαυή του εταίρου απο την ΕΠΕ

στ) Ο μισθός στα μέλη του Διοικητικού συμβουλίου εφόσον συμμετέχουν κατά 3% στο κεφάλαιο της ΑΕ.

Φορολογείται αυτοτελώς λογιζόμενο ως εισόδημα:

Η παρ.2 του άρθρου 32 του ν.δ.3323\55 αντικαθίσταται ως εξής:
θεωρείται ως εισόδημα απο εμπορικές επιχ\σεις και η πραγματοποιηθείσα αυτόματη υπερτίμηση του παγίου κεφαλαίου που χρησιμοποιείται στην επιχείρηση, καθώς και η υπερτίμηση που δεν πραγματοποιήθηκε, εφόσον αυτή έχει περιληφθεί στην απογραφή. Προκειμένου για τον υπολογισμό του υπερτιμήματος που προκύπτει απο την πώληση ακινήτων, ως τιμή πώλησης δεν δύναται να ληφθεί ποσό μικρότερο της αξίας όπως αυτή προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις περί φορολογίας ακινήτων.

Προηγούμενα ήταν εκτός φορολογίας η υπερτίμηση που προκύπτει απο ακίνητα και πλοία τα οποία ιδιοχρησιμοποιούνται ή έχουν ιδιοχρησιμοποιηθεί απο την επιχείρηση για την άσκηση του αντικειμένου των εργασιών της.

Η περίπτωση β της παρ.4 του άρθρου 33 (Διαχειριστική περίοδος) αντικαθίσταται ως εξής: Εξαιρετικώς δύναται να κλείη την διαχείρισιν: β) Η ημεδαπή επιχείρηση στην οποία μετέχει αλλοδαπή τοιάυτη με ποσοστό κεφαλαίου 50% κατά το χρόνο που κλείνει την διαχείριση της η αλλοδαπή επιχείρηση. Προηγούμενα το ποσοστό ήταν 51% .

Στην περίπτωση α της παραγράφου 2 του άρθρου 34 (Ακαθάριστο εισόδημα) προστίθεται εδάφιο δεύτερο που έχει ως εξής:
Εξαιρετικά για επιχειρήσεις πρακτόρων κρατικών λαχείων, ως ακαθάριστα έσοδα λαμβάνονται, για μεν τις λιανικές πωλήσεις λαχείων που διενεργούνται μέσω των καταστημάτων τους η προμήθεια

που δικαιούνται, για δε τις χονδρικές πωλήσεις ποσοστό 1% επί της ονομαστικής αξίας των λαχείων για τη μεσολάβηση πώλησης αυτών.

Στο άρθρο 35 (Καθερό εισόδημα) προστίθεται νέο εδάφιο στην περίπτωση α: Κατά εξαίρεση από τα ακαθάριστα έσοδα των υπόχρων της παραγράφου 3 του άρθρου 3 και των εταιριών περιορισμένης ευθύνης δεν εκπίπτονται οι μισθοι και οι κάθε είδους απολαβές των εταιρών ή μελών τους.

Προστίθεται επίσης νέο εδάφιο:

Ειδικώς τα χρηματικά ποσά που υποβάλλονται λόγω δωρεάς σε αθλητικά σωματεία όταν τα ποσά αυτά υπερβαίνουν τις 80.000 δρχ. ετησίως λαμβάνονται υπόψη μόνο εφόσον έχουν κατατεθεί σε ειδικό λογαριασμό του σωματείου που έχει ανοιχτεί στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού. Το οικείο γραμμάτιο είσπραξης πρέπει να αναφέρει τα στοιχεία του δωρητή και δωρεοδόχου, το ποσό της δωρεάς αριθμητικώς και ολογράφως την ημερομηνία και την υπογραφή του δωρητή.

Οι διατάξεις της υποπερίπτωσης δδ της περίπτωσης α της παραγράφου 1 αντικαθίστανται ως εξής:

Τα ασφάλιστρα που καταβάλλουν οι επιχειρήσεις για ομαδική ασφάλιση ζωής του εργατοϋπαλληλικού προσωπικού τους στην έννοια της οποίας συμπεριλαμβάνεται και η χορήγηση εφάπαξ ποσού ή περιοδικά καταβαλλομένης παροχής σε χρήμα μετά το χρόνο συνταξιοδότησης του ανωτέρου προσωπικού.

Οι διατάξεις που αντικαταστήθησαν αναφέρονταν στα εξής:

Στα ποσά τα οποία διατέθηκαν από τις επιχειρήσεις έκδοσης:

- ι) ημερησίων πολιτικών αθλητικών και οικονομικών εφημερίδων
- ιι) εβδομαδιαίων δεκαπενθημέρων και μηνιαίων εφημερίδων ή περιοδικών για την κάλυψη ειδικών δαπανών για τις οποίες λόγω της φύσεως τους δεν είναι εφικτή η λήψη στοιχείων που αποδεικνύουν

την πραγματοποίησή τους. Το εκπιπτόμενο ποσό ορίζεται σε ποσοστό 4% προκειμένου για επιχειρήσεις της περίπτωσης ι και σε 1% για τις επιχειρήσεις της περίπτωσης ιι.

Οι διατάξεις της περίπτωσης β της παραγράφου 1 του άρθρου 35 αντικαθίστανται ως εξής:

Οι δαπάνες για τη συντήρηση και επισκευή των επαγγελματικών γενικά εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και αυτοκινήτων οχημάτων. Ειδικά οι δαπάνες συντήρησης, λειτουργίας επισκευής κυκλοφορίας και αποσβέσεων των επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης με κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι 2000 κυβικά εκατοστά που έχουν στην κυριότητα τους οι επιχειρήσεις ή που έχουν μισθωμένα από τρίτους, εκπίπτουν μέχρι 80% του συνολικού ύψους αυτών εφόσον χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες της επιχείρησης.

Για αυτοκίνητα μεγαλύτερου κυβισμού με τις ίδιες προϋποθέσεις ποσοστό 25% των πιο πάνω δαπανών. Ο περιορισμός αυτός εφαρμόζεται στις επιχειρήσεις που ασχολούνται με την εκμίσθωση επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης, καθώς και στις επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν τα αυτοκίνητα τους αποκλειστικά για την εκπαίδευση υποψηφίων οδηγών. Η διάταξη που αντικαταστήθηκε όριζε σε 1600 κυβικά εκατοστά, 80% των δαπανών. Και πάνω από 1600 κυβικά εκατοστά 40% των δαπανών.

Τα ποσά των φόρων τελών και δικαιωμάτων που βαρύνουν την επιχείρηση εκπίπτουν κατά το χρόνο καταβολής τους.

Αλλάζει ο τρόπος αποσβέσεων μόνο των μηχανημάτων και του μηχανολογικού εξοπλισμού. Εξαιρετικά οι βιομηχανίες, βιοτεχνίες μεταλλευτικές, λατομικές και μικτές επιχειρήσεις και μόνο κατά τις δύο συνεχείς χρήσεις που λήγουν μετά τις 30 Δεκεμβρίου 1992 με οποιονδήποτε συντελεστή απόσβεσης υπό την προϋπόθεση ότι το

σύνολο των αποσβέσεων αυτών των παγίων στοιχείων δεν δύναται να υπερβεί το 20% των καθαρών κερδών του μεταποιητικού κλάδου σε κάθε χρήση όπως αυτά προκύπτουν πριν από τον υπολογισμό των αποσβέσεων αυτών.

θ) Τα ποσά των προβλέψεων για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων.

Το ποσό της πρόβλεψης αυτής υπολογίζεται σε ποσοστό 1% στα έσοδα από χονδρικές πωλήσεις. Το ποσό αυτό για κάθε διαχειριστική χρήση μπορεί να υπερβεί το 50% του συνολικού χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού πελάται όπως αυτό εφαρμόζεται στην απογραφή τέλους χρήσης.

Στον υπολογισμό του ποσοστού 1% δεν περιλαμβάνεται η αξία των πωλήσεων ή παροχής υπηρεσιών προς το Δημόσιο ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

Η αντικατασταθής διάταξη ανέφερε για μικροέξοδα μέχρι 8.000 και 10.000 δραχ. το μήνα για επιτηδευματίες που τηρούν βιβλία δεύτερης κατηγορίας και τρίτης αντοίσειχα.

ι) Τα δικαιώματα ή αποζημιώσεις που καταβάλλονται σε επιχειρήσεις και οργανισμούς για τη χρησιμοποίηση τεχνικής βοήθειας ευρεσιτεχνιών, σημάτων, σχεδίων, μυστικών βιομηχανικών μεθόδων και τύπων πνευματικής ιδιοκτησίας και άλλων συναφών δικαιωμάτων. Η αντικατασταθής διάταξη αναφερόταν σε δικαιώματα ή αποζημιώσεις που καταβάλλονται σε αλλοδαπές επιχειρήσεις και οργανισμούς για την χρησιμοποίηση στην Ελλάδα τεχνικής βοήθειας ευρεσιτεχνιών κ.λ.π.

Σε αυτό το σημείο προστέθηκαν και νέες περιπτώσεις:

ιβ) Τα ποσά των εξόδων πρώτης εγκατάστασης και κτήσης ακινήτων αποσβένονται εφάπαξ είτε τμηματικά και ισόποσα σε μιά πενταετία.
ιδ) Τα ποσά των προβλέψεων για αποζημιώσεις προσωπικού λόγω εξόδου από τη υπηρεσία που σχηματίζονται στο τέλος κάθε διαχειριστικής χρήσης και καλύπτουν αποζημιώσεις προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης του κατά το επόμενο έτος.

Η φορολογική του υποχρέωση για τα κέρδη του 1991 θα είναι η εξής:

ΚΑΘΑΡΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ: 10.000.000

ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΑΝΑΛΟΓΕΙ: 3.941.000

ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟ ΠΟΣΟ: 1.600.000

ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΑΝΑΛΟΓΕΙ: 336.000

ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΑΙ: 3.605.000

Η φορολογική υποχρέωση της ατομικής επιχείρησης με βάση το νέο καθεστώς θα είναι με απευθείας χρησιμοποίηση της νέας κλίμακας φόρου 2.400.000 δρχ. δηλ. θα έχει φορολογική ελάφρυνση 1.205.000 δρχ.

Ας υποθεθεί τώρα ότι τα ίδια κέρδη πραγματοποίησε το 1991 ομόρρυθμη εταιρία ομοειδούς χαρακτήρα στην οποία συμμετέχουν ισοπόσως τέσσερις εταίροι και ότι τα κέρδη αυτά θα πραγματοποιήσει και εφέτος. Με βάση το νέο καθεστώς που ισχύει αν υποθεθεί ότι οι εταίροι είναι έγγαμοι με δύο παιδιά και ότι έχουν συγκεντρώσει ο καθένας αποδείξεις δαπανών 650.000 δρχ. η φορολογική υποχρέωση κάθε εταίρου θα είναι:

ΚΑΘΑΡΟ ΚΕΡΔΟΣ: 2.500.000

ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΑΝΑΛΟΓΕΙ: 606.000

ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟ ΠΟΣΟ: 336.000

ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΑΙ: 270.000

Δηλαδή συνολική φορολογική υποχρέωση της εταιρίας για τα εισοδήματα του 1991 : 1.080.000

Η φορολογική υποχρέωση της εταιρίας με βάση το νέο καθεστώς φορολογίας για τα ίδια καθαρά κέρδη θα είναι 3.500.00 δρχ. Δηλαδή θα έχει επιβάρυνση 2.420.000 δρχ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Με βάση το φορολογικό καθεστώς που λαχύει η εταιρικής μορφής επιχείρηση (εμπορική) για καθαρά κέρδη 10.000.000 εκατομμυρίων είχε φορολογική επιβάρυνση 1.080.000 δρχ. έναντι φορολογικής επιβάρυνσης 3.605.000 δρχ. που είχε η επιχείρηση η οποία λειτουργεί ως ατομική επιχείρηση.

Με το νέο καθεστώς φορολογίας η ατομική επιχείρηση θα έχει φορολογική επιβάρυνση 2.400.000 δρχ. έναντι επιβαρύνσεως 3.500.000 δρχ. που θα έχει η εταιρικής μορφής επιχείρηση. Δηλαδή πλήρης αναστροφή της όλης φιλοσοφίας στη φορολογική μεταχείριση των εμπορικών επιχειρήσεων.

ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΚΑΙ ΚΤΗΣΗ ΑΥΤΟΥ

Εισόδημα εκ μισθωτών υπηρεσιών είναι το κάθε έκαστον οικονομικό έτος προκύπτον τουούτον εκ μισθών, ημερομισθίων, επιχορηγήσεων επιδομάτων, συντάξεων και εν γένει εκ πάσης φύσεως παροχής καταβαλλόμενης δια παρούσα ή προχωρημένη υπηρεσία ή δια οιανδήποτε άλλην αιτίαν το κτώμενο υπό μισθωτών εν γένει και συνταξιούχων.

Η περίπτωση α της παραγράφου 3 του άρθρου 40 αντικαθίστανται ως εξής: Δεν θεωρήται εισόδημα εκ μισθωτών υπηρεσιών και δεν υπόκειται εις φόρο: α) Η αποζημίωση που παρέχεται σε υπαλλήλους επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών για δπάνες υπηρεσίας που τους έχει ανατεθεί εφόσον αποδुकνύεται η καταβολή τους απο τα σχετικά παραστατικά στοιχεία που προβλέπονται απο τις διατάξεις του Κ.Β.Σ.

Προκειμένου για αποζημιώσεις υπαλλήλων Δημοσίου που παρέχονται με διάταξη νόμου κατά αποκοπή και κάλυψη δαπανών ειδικής υπηρεσίας που τους έχει ανατεθεί, εξαιρήται της φορολογίας ποσοστό 50% εκτός εαν ο δικαιούχος αποδुकνειεί δαπάνες μεγαλύτερου ποσού με βάση τα στοιχεία του Κ.Β.Σ.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ

Εχουμε αντικατάσταση της περίπτωσης δ της παραγράφου 3 του άρθρου 40. Με τις νέες διατάξεις μεταβάλεται ο τρόπος υπολογισμού του φόρου για τα ποσά των αποζημιώσεων που καταβάλλονται με βάση τα νομοθετήματα που αναφέρονται σε αυτές καθώς και σε περίπτωση λύσης της εργασιακής σχέσης ή της σχέσης εντολής που συνδέει τον

εργοδότη\εντολοδόχο με το δικαιούχο της αποζημίωσης.

Ο φόρος για τα ποσά αυτά των αποζημιώσεων υπολογίζεται με βάση την κλίμακα της παραγράφου 1 του άρθρου 9, εξαντλούμενης της φορολογικής υποχρέωσης του δικαιούχου της αποζημίωσης για το εισόδημα αυτό και ο φόρος που προκύπτει παρακρατείται κατά την πληρωμή της αποζημίωσης. Ο παραπάνω τρόπος υπολογισμού του φόρου εφαρμόζεται και σε κάθε άλλη εφάπαξ αποζημίωση που παρέχεται απο οποιονδήποτε φορέα και για οποιονδήποτε λόγο διακοπής της σχέσης η οποία συνδέει το φορέα με το δικαιούχο της αποζημίωσης έστω αν το ποσό της αποζημίωσης υπερβαίνει εκείνο που θα έπρεπε να καταβληθεί σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις σε φόρο με βάση την κλίμακα της παραγράφου 1 του άρθρου 9 υπόκειται το συνολικό ποσό της αποζημίωσης.

Διευκρινίζεται ότι σύμφωνα με τη ρητή διάταξη του ίδιου άρθρου και νόμου οι διατάξεις της περίπτωσης γ του άρθρου 40 δε θίγονται απο τις πιο πάνω ρυθμίσεις και συνεπώς τα εφάπαξ ποσά που καταβάλλονται απο Ταμεία πρόνοιας και λοιπούς ασφαλιστικούς οργανισμούς στους ασφαλισμένους ή τις οικογένειες τους καθώς και το εφάπαξ βοήθημα που παρέχεται λόγω εθελουσίας εξόδου με παραίτηση απο την υπηρεσία στους δημόσιους υπαλλήλους και υπηρέτας δεν θεωρούνται εισόδημα και δεν φορολογούνται.

Αν με βάση τις κείμενες διατάξεις το αφειλόμενο ποσό της αποζημίωσης καταβάλλεται σε δόσεις ο υπολογισμός του φόρου θα γίνει στο σύνολο της αποζημίωσης που δικαιούτε ο απολούμενος, το δε ποσό του φόρου που θα παρακρατείται θα είναι ανάλογο του ποσού της αποζημίωσης που θα καταβάλλεται σε κάθε δόση.

Για καλύτερη κατανόηση των ανωτέρω παραθέτουμε ένα παράδειγμα.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Η σχέση εργασίας υπαλλήλου με τον εργοδότη του διακόπηκε στις 30 Ιουλίου 1992 χωρίς προειδοποίηση. Ο υπάλληλος δικαιώθηκε αποζημίωση είκοσι μηνών με μηνιαίες αποδοχές 200.000 δρχ. Το ποσό της αποζημίωσης καταβλήθηκε εξ ολοκλήρου κατά την ημέρα λύσης της σχέσης εργασίας. Αποζημίωση που δικαιούτε:

20 μήνες * 200.000 δρχ. το μήνα = 4.000.000 δρχ.

Σύνολο χαρτοσήμου + ΟΓΑ χαρτοσήμου (1,2%) = 48.000 δρχ.

χαρτόσημο + ΟΓΑ που βαρύνει τον υπάλληλο 24.000

4.000.000-24.000=3.746.000

Καθαρό ποσό αποζημίωσης: 3.976.000

Φόρος που αναλογεί με βάση την κλίμακα της παραγράφου 1 του άρθρου 9 είναι: 294.000 δρχ.

Ποσό φόρου, χαρτοσήμου + εισφοράς ΟΓΑ χαρτοσήμου που θα παρακρατηθούν 296.000+24.000=320.400

Ποσό που θα καταβληθεί στον υπάλληλο:

4.000.000-320.000=3.679.600

Η αντικατασταθίσα διάταξη είχε ως εξής:

Η αποζημίωση που καταβάλλεται στους εργαζομένους με μηνιαίο μισθό κατά το τμήμα αυτής το οποίο αντιστοιχεί στο πολλαπλάσιο των 100.000 δρχ. το μήνα δεν θεωρείται εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και δεν υπόκειται σε φόρο. Το υπόλοιπο τμήμα αυτής φορολογείται αυτοτελώς με συντελεστή 10% . Όταν το ποσό της αποζημίωσης η οποία υπόκειται σε φόρο ξεπερνάει το 1.000.000 δρχ. το πάνω από 1.000.000 δρχ. υπόκειται σε φόρο με συντελεστή 15% που παρακρατείται κατά την πληρωμή αυτή. Αν το ποσό της αποζημίωσης υπερβαίνει εκείνο που θα έπρεπε να καταβληθεί μετά την αφαίρεση

των ποσών που δεν θεωρείται εισόδημα, υπόκειται σε φόρο με τους πιο πάνω συντελεστές.

ε) Στο καθαρό ποσό των συντάξεων ή άλλων παροχών παρόμοιας φύσης που καταβάλλονται από ταμεία επικουρικά, μετοχικά, αρωγής ή αλληλοβοηθείας ο φόρος υπολογίζεται ως εξής:

αα) Με συντελεστή 5% αν το καθαρό ποσό της παροχής υπερβαίνει τις 600.000 δρχ. ετησίως.

ββ) Με συντελεστή 10% αν το καθαρό ποσό της παροχής υπερβαίνει το 1.400.000 δρχ.

γγ) Με συντελεστή 5% αν το καθαρό ποσό της παροχής δεν υπερβαίνει τις 600.000 δρχ. ετησίως εφόσον πρόκειται για παροχή που καταβάλεται σε δικαιούχο ο οποίος λαμβάνει παροχές μέχρι αυτό το ποσό από μετοχικά, αρωγής ταμεία.

Η παράγραφος 2 του άρθρου 44 αντικαθίσταται ως εξής:

Εκτός από τις προσωρινές δηλώσεις εκείνοι που έχουν υποχρέωση να παρακρατούν φόρο σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν.δ.2019\92 οφείλουν να επιδίδουν μέσα στο μήνα Μάρτιο κάθε έτους στον προϊστάμενο της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας στην περιφέρει της οποίας καταβλήθηκαν οι αμοιβές από τις οποίες ενεργείται η παρακράτηση, οριστική δήλωση που περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο και την διεύθυνση κατοικίας κάθε δικαιούχου, τον αριθμό φορολογικού μητρώου του, το ποσό των αμοιβών το φόρο που παρακρατήθηκε από αυτές για κάθε μισθωτό ή ημερομίσθιο ή συνταξιούχο κατά περίπτωση.

Η δήλωση αυτή δεν παράγει έννομα αποτελέσματα αν ο υπόχρεος δεν έχει επιδώσει τις οικίες προσωρινές δηλώσεις ή δεν έχει αποδώσει με αυτές ολόκληρο το ποσό της οφειλής που προκύπτει στις αντίστοιχες περιόδους.

ΑΛΛΗΣ ΠΗΓΗΣ

ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΚΑΙ ΚΤΗΣΗ ΑΥΤΟΥ

Εισόδημα από υπηρεσίες ελευθερίων επαγγελμάτων είναι οι αμοιβές απο την άσκηση του ελευθερίου επαγγέλματος του :

ιατρού, οδοντιάτρου, κτηνίατρου, φυσιοθεραπευτή, βιολόγου, ψυχολόγου, μαιάς, δικηγόρου, δικολάβου, συμβολαιογράφου, άμισθου υποθηκοφύλακα, δικαστικού επιμελητή, αρχιτέκτονα, μηχανικού τυπογράφου, χημικού, γεωπόνου, γεωλόγου, ωκεανογράφου, σχεδιαστή, δημοσιογράφου, συγγραφέα, διερμηνέα, ξεναγού, μεταφραστή, καθηγητή, ή δασκάλου, καλλιτέχνη, γλύπτη, ή ζωγράφου ή σκιτσογράφου ή χαράκτη, ηθοποιού εκτελεστή μουσικών έργων ή μουσουργού καλλιτεχνών, των κέντρων διασκέδασως, χορευτή, χορογράφου σκηνοθέτη, σκηνογράφου, ενδυματολόγου, διακοσμητή, οικονομολόγου αναλυτή-προγραμματιστή, ερευνητή, ή συμβούλου επιχειρήσεων λογιστή ή φοροτεχνικού, κοινωνιολόγου και εμπειρογνώμονα.

Εις το εισόδημα εξ υπηρεσιών ελευθερίων επαγγελμάτων περιλαμβάνονται και ποσά αμοιβή καταβαλλομένη:

Η περίπτωση δ της παραγράφου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

Στη σύζηγο ή στο σύζηγο λόγω διατροφής η οποία επιδικάστηκε σε αυτούς ή συμφωνήθηκε με συμβολαιογραφική πράξη.

Το ποσό της διατροφής που καταβάλλεται σε τέκνα απο οποιαδήποτε αιτία δε θεωρήται εισόδημα τους. Η αντικατασταθίσα περίπτωση δ είχε ως εξής: Στη σύζηγο ή στο σύζηγο και τα τέκνα λόγω διατροφής η οποία επιδικάστηκε σε αυτούς ή συμφωνήθηκε με

συμβολαιογραφική πράξη.

Προστίθεται νέα παράγραφος 4: Ως εισόδημα απο ελευθέρια επαγγέλματα λογίζονται και οι πάσης φύσεως τόκοι που καταβάλλονται σε αρχιτέκτονες, μηχανικούς, τοπογράφους λόγω καθυστέρησης είσπραξης των αμοιβών τους για προσφερθείσες απο αυτούς υπηρεσίες.

Απο το ακαθάριστο εισόδημα εκπίπτουν οι επαγγελματικές δαπάνες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 3 (έξοδα μισθοδοσίας και αμοιβής προσωπικού-τεκμαρτό ενοίκιο ακινήτου που χρησιμοποιούνται απο την επιχείρηση κ.α.) μόνο εφόσον αποδεικνύεται η καταβολή τους απο νόμιμο φορολογικό στοιχείο και έχουν αναγραφεί στα βιβλία του υπόχρεου. Ειδικά για δαπάνες συντήρησης, λειτουργίας, επισκευής, κυκλοφορίας και αποσβέσεων των επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης που χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες ελευθέριου επαγγέλματος εφόσον αποδεικνύεται η καταβολή τους και έχουν αναγραφεί στα βιβλία του υπόχρεου εκπίπτει ποσοστό 25% του συνολικού ύψους αυτών, μη δυνάμενο να υπερβεί ποσοστό 3% του δηλωθέντος ακαθάριστου εισοδήματος απο υπηρεσίες ελευθερίων επαγγελμάτων.

Η αντικατασταθῆσα διάταξη όριζε ότε για τις δαπάνες συντήρησης κ.λ.π επιβατικών αυτοκινήτων εκπίπτει ποσό μέχρι 7000 δρχ. το μήνα χωρίς δικαιολογητικό. Η παράγραφος 3 αντικαταστήθηκε: Εξαιρετικώς το ακαθάριστο εισόδημα απο το έργο, της πνευματικής παραγωγής των συγγραφέων, των μουσουργών και των καλλιτεχνών ζωγράφων ή γλυπτών ή χαρακτών κατανέμεται ίσομερώς στο πρώτο έτος απόκτησης του εισοδήματος απο αυτό το έργο και τα αμέσως επόμενα τρία έτη εκτός αν ο υπόχρεος επιθυμεί να φορολογηθεί σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 1.

Αυτά εφαρμόζονται επίσης προκειμένου για τις κάθε είδους επαγγελματικές δαπάνες, οι οποίες επιβαρύνουν το κόστος του έργου των πιο πάνω προσώπων ανεξάρτητα απο το χρόνο που πραγματοποιήθηκαν εκτός αν ο υπόχρεος επιθυμεί να φορολογηθεί

σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο δύο.

Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου πέντε αντικαθίσταται ως εξής:

Κατά εξαίρεση για αμοιβές αρχιτεκτόνων και μηχανικών για την σύνταξη μελετών και σχεδίων οικοδομικών και λοιπών τεχνικών έργων, την επίβλεψη της εκτέλεσης τους τη διεύθυνση εκτέλεσης (διοίκηση έργου) και την ενέργεια πραγματογνωμωσυνών και διαιτησιών σχετικών με αυτά τα έργα, το καθαρό εισόδημα εξευρίσκεται με την χρήση συντελεστή στις ακαθάριστες αμοιβές τους στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι πάσης φύσεως τόκοι υπερημερίας λόγω καθυστέρησης στην καταβολή των πιο πάνω αμοιβών ως εξής:

α) 35% για μελέτη επίβλεψη κτιριακών έργων

β) 17% για μελέτη επίβλεψη χωροταξιακών, πολεοδομικών

συγκοινωνιακών, υδραυλικών έργων και για ακαθάριστες αμοιβές απο διεύθυνση εκτέλεσης έργου.

γ) 21% για μελέτη, επίβλεψη ηλεκτρομηχανικών έργων

δ) 13% για μελέτη, επίβλεψη τοπογραφικών έργων

ε) 55% για ακαθάριστες αμοιβές αρχιτεκτόνων και μηχανικών που προσφέρουν ανεξάρτητες υπηρεσίες σε οργανωμένα γραφεία και για την ενέργεια πραγματογνωμωσυνών και διαιτησιών σχετικών με αυτά τα έργα.

Στο εισόδημα απο αμοιβές ελευθερίου επαγγέλματος ενεργηται παρακράτηση φόρου με συντελεστή 15% στο ακαθάριστο ποσό των αμοιβών αυτών. Ο φόρος παρακρατήται απο τις δημόσιες υπηρεσίες, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, κοινοφελή ιδρύματα, οργανισμούς και επιχειρήσεις κοινής οφέλειας, δημόσιες επιχειρήσεις, τράπεζες, πιστωτικά ιδρύματα ή πιστωτικούς οργανισμούς, συνεταιρισμούς και ενώσεις τους, συλλόγους γενικά και ενώσεις προσώπων ανεξάρτητα απο το σκοπό τους, καθώς και απο επιχειρήσεις και ελεύθερους επαγγελματίες που τηρούν βιβλία Β και Γ κατηγορίας του Κ.Φ.Σ. κατά την καταβολή των αμοιβών.

Εξαίρουνται από την παρακράτηση φόρου οι προμήθειες που καταβάλλονται από ασφαλιστικές εταιρίες στους νόμιμους αντιπροσώπους ή εξουσιοδοτημένους γενικούς ή απλούς πράκτορες τους. Ο φορολογούμενος μπορεί να ζητήσει να παρακραηθεί ο φόρος με μεγαλύτερο συντελεστή.

Οι ανωτερω υπόχρεοι αποδίδουν τον παρακρατούμενο φόρο εφάπαξ στη ΔΟΥ της περιφέρειας που έγινε η καταβολή εως 15\4, 15\7, 15\1 κάθε έτους με δήλωση η οποία περιλαμβάνει τα ακαθάριστα ποσά που έχουν καταβληθεί στο προηγούμενο ημερολογιακό τρίμηνο και τον παρακρατημένο φόρο. Ειδικά οι ΑΕ Νομού Αττικής υποβάλλουν δηλώσεις ανάλογα με το πρώτο γράμμα της Επωνυμίας ή του τίτλου τους ως εξής:

Α-Δ μέχρι 15\4, 15\7, 15\10, 15\1

Ε-Κ μέχρι 16\4, 16\7, 16\10, 16\1

Λ-Π μέχρι 17\4, 17\7, 17\10, 17\1

Ρ-Ω μέχρι 18\4, 18\7, 18\10, 18\1

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ

Αυτοι που παρακρατούν φόρο έχουν υποχρέωση να χορηγούν σε αυτους που έγινε η παρακράτηση μέχρι 15\2 βεβαίωση στην οποία να αναγραφουν το φορολογούμενο εισόδημα και τον φόρο που παρακρατήθηκε κατά το προηγούμενο ημερολογιακό, έτος. Οσοι αρνούνται να χορηγούν τις βεβαιώσεις αυτές ή χορηγούν αναληθείς υπόκεινται σε πρόστιμο.

Στους τρίτους που δεν υποχρεούνται στην έκδοση στοιχείων Κ.Φ.Σ. υπολογίζεται χαρτόσημο και ΟΓΑ χαρτοσήμου 3,6% .

Οσοι υπόχρεοι (για παρακράτηση φόρου) όταν για την επαγγελματικη τους εξυπηρέτηση ή για την εκτέλεση του σκοπού τους καταβάλλουν σε τρίτους προμήθειες , μεσητείες , αμοιβές ή άλλες κάθε είδους παροχές μη έμμισθης υπηρεσίας, ενοίκια αυτοκινήτων, μηχανημάτων, ή άλλων κινητών πραγμάτων εφόσον σε αυτές τις περιπτώσεις δεν ορίζεται η έκδοση αποδεικτικού στοιχείου από το δικαιούχο των αμοιβών αυτών, οφείλουν να παρακρατούν κατά την καταβολή της αμοιβής φόρο ο οποίος υπολογίζεται με συντελεστή 15% στο ακαθάριστο ποσό αυτής.

Η αντικατασταθήσα παράγραφος 3 του άρθρου 36 είχε ως εξής:

Οι κάθε είδους επαγγελματικές δαπάνες των συγγραφέων που επιβαρύνουν το κόστος του έργου τους ανεξάρτητα απο το χρόνο που πραγματοποιήθηκαν κατανέμονται ισομερώς στο πρώτο έτος απόκτησης του εισοδήματος απο το έργο αυτό και τα αμέσως επόμενα τρία έτη.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ ΔΩΡΕΩΝ ΓΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ

Σύμφωνα με τις μέχρι σήμερα ισχύουσες διατάξεις οι φορολογούμενοι κατατάσσονται ανάλογα με την συγγενική τους σχέση προς το δικαιούπαρχο τους (κληρονομούμενο-δωρητή-προικοδοτή) σε πέντε κατηγορίες και σε κάθε μια από τις κατηγορίες αυτές ισχύει ιδιαίτερη κλίμακα με ιδιαίτερους προοδευτικούς (κατά κλιμάκια) συντελεστές και με ιδιαίτερο αφορολόγητο όριο. Τόσο το αφορολόγητο ποσό όσο και οι φορολογικοί συντελεστές έχουν ορισθεί όπως προελέχθει με βάση το βαθμό συγγένειας μεταξύ δικαιούπαρχου και δικαιούχου.

Όσο πλησιέστερος είναι ο μεταξύ τους βαθμός συγγένειας τόσο αυξημένο είναι το αφορολόγητο όριο και ελαφρύτεροι οι συντελεστές.

Στα πλαίσια της γενικότερης προσπάθειας απλοποίησης αλλά και ελάφρυνσης της φορολογικής επιβάρυνσης οι φορολογικές κλίμακες μειώνονται σε τέσσερις και ανακατενομούνται ορισμένοι από τους κληρονόμους στις κατηγορίες αυτές.

Έτσι: 1) στην πρώτη κατηγορία εντάσσονται οι ανιόντες πρώτου βαθμού και οι κατιόντες (τέκνα από νόμιμο γάμο, τέκνα χωρίς γάμο έναντι της μητέρας, αναγνωρισθέντα εκουσίως ή δικαστικώς έναντι του πατέρα, νομιμοποιηθέντα με επιγενόμενο γάμο ή δικαστικώς έναντι και των δύο γονέων που μέχρι σήμερα εντάσσονταν στη β κατηγορία. 2) Στη δεύτερη κατηγορία εντάσσονται αδελφοί του κληρονομούμενου που μέχρι σήμερα εντάσσονταν στη τρίτη κατηγορία καθώς και συγγενείς εξ αίματος τρίτου βαθμού εκ πлагίου (ανήψια) που μέχρι σήμερα εντάσσονταν στη τέταρτη κατηγορία.

3) Στην τρίτη κατηγορία εντάσσονται οι πατριοί και μητρίές, παιδιά απο προηγούμενο γάμο του συζήγου, καθώς και γαμπροί και νύφες που όλοι τους μέχρι σήμερα εντάσσονταν στη τέταρτη κατηγορία.

4) Στη τέταρτη κατηγορία εντάσσονται όλοι οι άλλοι κληρονόμοι (συγγενείς ή εξωτερικοί) που μέχρι σήμερα εντάσσονταν στη πέμπτη κατηγορία.

Παράλληλα προς τα παραπάνω, τα φορολογικά κλιμιάκια περιορίζονται από δώδεκα που μέχρι σήμερα ισχύουν μόνο σε τέσσερα.

Λυξάνεται το όριο των 15.000.000 δραχ. πάνω απο το οποιο εφαρμόζεται σταθερός συντελεστής σε 20.000.000 δραχ. και ακόμη μειώνονται οι φορολογικοί κατά κλιμάκιο συντελεστές:

Με τον τρόπο αυτό όχι μόνο επέρχεται απλοποίηση στο μέγιστο δυνατο βαθμό των φορολογικών κλιμακίων με άμεση συνέπεια το ευκολόχρηστο και το δικαιότερο αυτών, αφού οι οποιοσδήποτε διαφοροποιήσεις των αξιών δεν θα επηρεάζουν αναγκαιώς και τη φορολογική επιβάρυνση, λόγω του ευρέους των κλιμακίων αλλά μειώνεται σοβαρά η φορολογική επιβάρυνση.

Κατά την ισχύουσα νομοθεσία σε περίπτωση που στους κληρονόμους της πρώτης κατηγορίας περιλαμβάνονται και ανήλικα παιδιά του κληρονομούμενου, αυτά έχουν πρόσθετο, ποσό αφορολογήτου που κυμένεται απο 1.474.000 δραχ. μέχρι 395.000 δραχ. ανάλογα με το αν τα ανήλικα είναι ηλικίας μέχρι δεκατριών ετών ή διανύουν το έτος το 14ο, 15ο, 16ο, 17ο, 18ο, της ηλικίας τους.

Ήδη όμως με το αρθρο 28 του ν.δ. 2065\92 αλλάζει ο τρόπος φορολογίας των ανηλίκων, καταργήται η πρόσθετη μείωση της κληρονομικής τους μερίδας και ορίζεται πως ειδικά για τη φορολογία κληρονομιών αν ο κληρονόμος είναι ανήλικος (δηλαδή μέχρι του 18ου έτους της ηλικίας του) δικαιούτε μείωση του φόρου

(όχι της αξίας της μερίδας του) που αναλογεί στην κληρονομική του μερίδα κατά ποσοστό: α) 60% για την μέχρι 5.000.000 δρχ. αξία της κληρονομικής του μερίδας β) κατά ποσοστό 30% για την πάνω από 5.000.000 δρχ. και μέχρι 20.000.000 δρχ. αξία της κληρονομικής του μερίδας.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Ο Α ανήλικος (ηλικίας 15 ετών) κληρονομεί από τον πατέρα του 10.000.000 δρχ. Με βάση την νέα φορολογική κλίμακα Α ο φόρος είναι : για αξία 5.000.000 δρχ. είναι 175.000 δρχ. και $175.000 - (60\%)105.000$ δρχ. είναι φόρος 70.000 δρχ.

Για αξία $5.000.001 - 10.000.000 * 15\%$ είναι φόρος 750.000 δρχ.
 $750.000 - (30\%) 225.000$ είναι φόρος 525.000 . Καταβλητέο ποσό φόρου 595.000 δρχ.

Με την παλαιά διάταξη ο φόρος που θα κατέβαλε ο ανήλικος ήταν:
Αξία 10.000.000 - 1.000.000 (15 ετών) = 9.000.000 δρχ. και για αξία 8.500.000 φόρος 1.054.000, $500.000 * 19\%$ (με βάση τα 12 κλιμάκια) = φόρος 95.000 δρχ. Σύνολο 1.149.000 δρχ.

Δηλαδή με την νέα ρύθμιση έχουμε μείωση του φόρου κατά ποσοστό 48,2% ($1.149.000 - (60\%)595.000 = 554.000$).

Πρέπει να σημειώσουμε ότι η κατά τα άνω μείωση του φόρου κατά 60% και 30% ισχύει μόνο σε περίπτωση κτήσης της περιουσίας αιτία θανάτου και όχι σε δωρεά εν ζωή ή αιτία θανάτου ή σε γονική παροχή.

ΜΕΙΩΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΑΝΑΠΗΡΩΝ

Σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις 1882\90 αν ο κληρονόμος είναι ανάπηρος δικαιούτε πρόσθετη απαλλαγή σε ποσοστό 67% (εκτός το (αφορολόγητου) η οποία ισούτε με 2.000.000, 1100.000, 362.000, 262.000 και 130.000 ανάλογα με το αν αυτός εντάσσεται στη α,β,γ,δ ή ε κατηγορία αντίστοιχα.
Με τον νέο νόμο όμως 2065\92 προκειμένου για κληρονόμους με αναπηρία 67% ο φόρος που αναλογεί στη μέχρι 20.000.000 δρχ. αξία της κληρονομικής μερίδας ή κληροδοσίας μειώνεται κατά 60% .

ΓΟΝΙΚΗ ΠΑΡΟΧΗ

Το ύψος των περιουσιακών στοιχείων μέχρι του οποίου οι δικαιούχοι γονικής παροχής τυγχάνουν ευνοϊκής φορολογικής μεταχείρισης αρχικώς ορίστηκε σε 5000.000 δρχ.αθροιστικά και απο δύο γονείς και με συνυπολογισμό των προγενέστερων δωρεών-γονικών παροχών,αυξήθηκε μεταγενέστερα και σήμερα είναι 12.000.000 δρχ. αλλά χωριστά απο κάθε γονέα.

Το ποσό αυξάνεται σε 18.000.000 δρχ. στην περίπτωση που ο ένας απο τους γονείς έχει απεβιώσει.

ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΠΡΩΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

Με το ν.1882\90 το ποσό απαλλαγής θεσπίστηκε για οικία ή διαμέρισμα μέχρι 5000.000 δρχ. για κάθε κληρονόμο προσαυξανόμενο κατά 2000.000 δρχ. για κάθε μέλος της οικογένειας.

Τα ποσά αυτά με το ν.2065\92 αυξάνονται σε 6000.000 δρχ. για τον ίδιο τον κληρονόμο και σε 3000.000 δρχ. για καθένα απο τα προστατευόμενα μέλη.

ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΠΡΩΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΜΕ ΓΟΝΙΚΗ ΠΑΡΟΧΗ

Με το ν.1828\89 θεσπίστηκε απαλλαγή απο το φόρο για απόκτηση πρώτης κατοικίας με γονική παροχή.

Η πρόσθετη αυτή απαλλαγή μετά την τροποποίηση του ν.1828\89 ορίστηκε σε 500.000 δρχ. για τον δικαιούχο της γονικής παροχής και 500.000 δρχ. για κάθε προστατευόμενο μέλος της οικογένειας του. Τα ποσά αυτά σήμερα αυξάνονται σε 1000.000 δρχ. για το δικαιούχο της γονικής παροχής και 700.000 δρχ. για κάθε ένα απο τα προστατευόμενα μέλη.

Παράλληλα θεσπίζεται για πρώτη φορά ότι αν ο δικαιούχος της γονικής παροχής και μόνο αυτός παρουσιάζει αναπηρία 67% η πρόσθετη απαλλαγή του δεν θα είναι 1.000.000 δρχ. αλλά ίση με το μισό της φορολογητέας αξίας του ακινήτου που του δίνεται ως γονική παροχή και ότι σε καμιά περίπτωση η απαλλαγή αυτή δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από 1.000.000 δρχ.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Όπως είναι γνωστό με το ν. 1078\80 δόθηκε δυνατότητα σε άτομα ή οικογένειες τα οποία στερούνται να αποκτήσουν πρώτη κατοικία με απαλλαγή του Φ.Μ.Α. εφόσον συντρέχουν ορισμένες προϋποθέσεις προβλεπόμενες από το νόμο.

Παρατηρήθηκε ότι σε ορισμένες περιπτώσεις που ο οργανισμός εργατικής κατοικίας έχει εγκρίνει τη χορήγηση στεγαστικού δανείου για αγορά κατοικίας και συμβεί το δικαιούχο πρόσωπο να απεβιώσει πριν από τη χορήγηση του δανείου το εγκριθέν δάνειο χορηγείται στον επιζώντα σύζυγο και τα ανήλικα τέκνα του θανόντος.

Τα πρόσωπα αυτά κατά την αγορά της κατοικίας δεν μπορούν να απαλλαγού, από το Φ.Μ.Α. γιατί καθένα από αυτά αγοράζει ποσοστό εξ αδιαιρέτου και όχι ολόκληρη την κατοικία όπως προβλέπει ο νόμος. Ήδη όμως με την διάταξη αυτή σήμερα θεσπίζεται ότι στις ανωτέρω περιπτώσεις που στον επιζώντα σύζυγο και τα ανήλικα παιδιά του θανόντος χορηγείται από τον Ο.Ε.Κ. το στεγαστικό δάνειο που έχει εγκριθεί στον κληρονομούμενο, παρέχεται απαλλαγή από το Φ.Μ.Α. παρά το γεγονός ότι αγοράζεται ποσοστό εξ αδιαιρέτου από καθένα από τα δικαιούχα αυτά πρόσωπα.

Ακόμη ορίζεται ότι τα ανηλικά παιδιά τα οποία στερούνται και τους δύο γονείς τους και τελούν υπό γονικής μέριμνας τρίτου απαλλάσσονται από το Φ.Μ.Α. κατά την αγορά πρώτης κατοικίας.

Η απαλλαγή από το Φ.Μ.Α. που προβλέπεται, προϋποθέτει τη συνδρομή ορισμένων προϋποθέσεων για την αγορά οικίας, διαμερίσματος ή οικοπέδου και δεν είναι απεριόριστη για οποιαδήποτε αξία:

α) Για αγορά οικίας ή διαμερίσματος η απαλλαγή είναι προκειμένου για: αα) άγαμο 35 τμ μέχρι 7.000.000 δρχ.

ββ) έγγαμο 70 τμ για τη μέχρι 14.000.000 δρχ. αξία τους.

Η απαλλαγή που δικαιούτε ο έγγαμος προσαυξάνεται κατά 15 τμ και για μέχρι 3000.000 δρχ. για καθένα από τα προστατευόμενα παιδιά του.

β) Για αγορά οικοπέδου: άγαμου μέχρι του ποσού 4000.000 δρχ. ενώ για έγγαμο 8.000.000 δρχ. Μαξία αυτή προσαυξάνεται κατά 1.000.000 δρχ. για καθένα από τα παιδιά του. Τα ποσά που αντικαταστάθηκαν ήταν: αα) Άγαμος μέχρι 35 τμ ή για ποσό μέχρι 4.200.000 δρχ.

ββ) Έγγαμος μέχρι 70 τμ ή για ποσό 8.400.000 δρχ. Το ποσό αυτό, προσαυξάνεται κατά 15 τμ ή για ποσού μέχρι 2.000.000 δρχ. για καθένα από τα παιδιά του.

ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΑΓΡΟΤΩΝ

Σύμφωνα με το ν.634\77 όπως ισχύει η σύμβαση αγοράς ή απαλλαγής κυριότητας γεωργικής ή κτηνοτροφικής έκτασης εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος αυτός απαλλάσσονται από το Φ.Μ.Α. για ποσό μέχρι 300.000 δρχ. το στρέμμα και μέχρι 40 στρέμματα αγοραζόμενης έκτασης αν η στρεματική αξία της έκτασης δεν υπερβαίνει τις 500.000 δρχ.

Με την διόρθωση σήμερα τα άνω ποσά είναι μέχρι 500.000 δρχ. εφόσον η κατά στρέμμα αγοραία αξία δεν υπερβαίνει το 1000.000 δρχ.

ΤΜΗΜΑ Β

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΑΡΘΡΟ 1**ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ****ΕΠΙΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ**

Επιβάλλεται φόρος επί του συνολικού εκ πάσης πηγής καθαρού εισοδήματος του κτώμενου υπό παντός νομικού προσώπου των κατωτέρων κατηγοριών.

ΑΡΘΡΟ 2

Ο κατά τον παρόντα νόμο φόρος επιβάλλεται κάθε έκαστον οικονομικό έτος: α) προκειμένου περί ημεδαπών Α.Ε. ως και λοιπών προσώπων της παραγράφου 1 του άρθρου 3 επί του συνολικού εκ πάσης πηγής καθαρού εισοδήματος αυτών του κτηθέντος κατά την διαχειριστική περίοδο της οποίας η λήξη εμπίπτει εις το απο 1 Σεπτεμβρίου του προηγούμενου ημερολογιακού έτους μέχρι 31 Αυγούστου του οικείου οικονομικού έτους χρονικό διάστημα. β) προκειμένου περί των υπόχρεων της παραγράφου 2 του άρθρου 3 επί του συνολικού εκ πάσης πηγής καθαρού εισοδήματος αυτών του υπαγομένου εις την φορολογίαν του παρόντος νόμου και κτηθέντος κατά το αμέσως προηγούμενο ημερολογιακό έτος.

1. Εις το φόρο του παρόντος Νομικού Διατάγματος υπόκεινται:

- α) οι ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες
- β) οι δημόσιε, δημοτικές, κοινοτικές επιχειρήσεις και εκμεταλεύσεις κερδοσκοπικού χαρακτήρα που αποτελούν ή όχι ίδια νομικά πρόσωπα.
- γ) οι κατά το νόμο 602 συνεταιρισμοί και ενώσεις αυτών.
- δ) οι αλλοδαπές επιχειρήσεις που λειτουργούν με με οποιονδήποτε τύπο εταιρίας ως και οι πάσης φύσεως αλλοδαποί οργανισμοί οι αποβλεπόντες στην απόκτηση οικονομικών ωφελημάτων.

Προστέθηκε η παράγραφος ε: Οι ημεδαπές εταιρίες περιορισμένης ευθύνης

2. Υπόκεινται εις το φόρο και τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ημεδαπά ή αλλοδαπά πρόσωπα νομικά δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, περιλαμβανομένων και της πάσης φύσεως ιδρυμάτων.

ε) οι ΕΠΕ εντάσσονται στο υποκειμενο του φόρου αντι της φορολογισής τους κατά το Ν.Δ. 3323\55 άρθρο 16.

Αντικείμενο του φόρου των ημεδαπών ΑΕ και ΕΠΕ με εξαίρεση τις τραπεζικές και ασφαλιστικές εταιρίες το συνολικό καθαρό εισόδημα ή κέρδος που προκύπτει από την ημεδαπή ή αλλοδαπή.

Τα διανεμόμενα κέρδη λαμβάνονται από το ανώτερο καθαρό εισόδημα ή κέρδος μετά την αφαίρεση του αναλογούντος φόρου.

Παύει δηλαδή ο διαχωρισμός των κερδών σε διανεμόμενα και αδιανεμήτα. Το συνολικό των κερδών φορολογείται με ενιαίο συντελεστή 35% Παύουν να ισχύουν αφού δεν επαναλαμβάνονται οι διατάξεις περί διανομής εις το εργατοϋπαλληλικό προσωπικό και περί αποκρυβέντων κερδών.

Ειδικά σε ημεδαπές τραπεζικές, ασφαλιστικές ανώνυμες εταιρίες αντικείμενο του φόρου είναι το συνολικό καθαρό εισόδημα ή κέρδος που αποκτάται στην ημεδαπή ή αλλοδαπή αφού αφαιρεθεί το μέρος αυτού που αναλογεί στα αφορολόγητα έσοδα και το φόρο και τα φορολογούμενα κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης.

Οι παλιές διατάξεις αφορούσαν μόνο τραπεζικές εταιρίες και η αναλογία επί των αφορολόγητων και ειδικών φορολογουμένων ποσών εξευρίσκειτο δι' επιμερισμού μεταξύ αδιανεμήτων και συνολικών κερδών. Σε αυτό το σημείο προστίθεται ένα εδάφιο.

Σε περίπτωση διανομής των κερδών στα οποία περιλαμβάνονται και αναλογικά μέρος των αφορολόγητων και των φορολογουμένων κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης.

Το μέρος αυτών των κερδών που αντιστοιχεί στα διανεμόμενα κέρδη προστίθεται στο συνολικά φορολογητέο εισόδημα αφού μάλιστα αναθεί σε μικτό ποσό με την προσθήκη του αναλογούντος φόρου.

Και η παράγραφος Γ του άρθρου 4 αντικαταστάθηκε ως εξής:

Σε αυτή τη διάταξη ρυθμίζεται το θέμα του συνολικού φορολογητέου εισοδήματος των συνεταιρισμών Ν.602 .

Συγκεκριμένα αντικείμενο φόρου των συνεταιρισμών και ενώσεων αυτών είναι το συνολικό καθαρό εισόδημα που αποκτάται στην ημεδαπή ή αλλοδαπή πριν από την αφέρεση οποιασδήποτε εκπτώσεως στα μέλη τους. Τα διανεμόμενα κέρδη λαμβάνονται (καθώς και οι χορηγούμενες εκπτώσεις) από το απομένον ποσό μετά την αφαίρεση του φόρου. Στις πιο πάνω εκπτώσεις δεν συμπεριλαμβάνονται οι τιμολογιακές εκπτώσεις πωλήσεων επί των διατιμημένων ειδών και μέχρι την επιτρεπόμενων ποσοστών.

Με τις παλιές διατάξεις αντικείμενο φόρου των συνεταιρισμών και των ενώσεων αυτών είναι το αδιανέμητο καθαρό εισόδημα.

Γενικά παρατηρούμε στην παράγραφο αυτή μια εκ βάθρων αλλαγή στον τρόπο φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων. Αντικείμενο πλέον του φόρου είναι το συνολικό καθαρό εισόδημα ή κέρδος με κατάργηση του διαχωρισμού σε διανεμόμενο και αδιανέμητο.

Υπάρχει τελικά μια απλοποίηση στον τρόπο φορολογίας στην πηγή.

Με την παράγραφο που ακολουθεί έχουμε αντίστοιχη εφαρμογή όλων των προαναφερθέντων διατάξεων και στα υποκαταστήματα των αλλοδαπών τραπεζικών και ασφαλιστικών εταιριών που λειτουργούν μονίμως στην Ελλάδα. Τα κέρδη από την εκμετάλευση υπό Ελληνική σημαία πλοίων απαλλάσσονται του παρόντος φόρου καθόσον υπάγονται σε ειδικό φόρο άλλων διατάξεων. Το πρόβλημα δημιουργείται όταν τα κέρδη αυτά

αποκτούσε ΑΕ ή ΣΠΕ ή συνεταιρισμός και τα διένημε παιρετέρω σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

Το θέμα αντιπετυλιζόταν με δύο απόψεις. Κατά τη μία άποψη η διανομή αυτή συνέχιζε να απολαμβάνει την απαλλαγή της ανωτέρω διάταξης, κατά τη άλλη άποψη όχι.

Η παρούσα παράγραφος λύει οριστικά το θέμα αναφέροντας ότι η διανομή με οποιαδήποτε μορφή των κερδών αυτών απαλλάσσεται από τον παρόντα φόρο.

ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Η παράγραφος 1 του άρθρου 8 αντικαθίσταται ως εξής:

Με αυτήν την παράγραφο ορίζεται ότι το συνολικό καθαρό εισόδημα εξευρίσκεται αν από τα ακαθάριστα έσοδα αφαιρέσουμε τις εκπτώσεις των παραγράφων 3,4 του άρθρου 8.

Με τις παλιές διατάξεις ενεργούνται εκπτώσεις μόνο της παραγράφου 3 καθόσον η παράγραφος 4 είχε καταργηθεί.

Στο άρθρο 8 του ν.δ. 3843\88 προστίθεται [παράγραφος 4 που έχει ως εξής: Εκτός των δαπανών που εκπίπτουν στο άρθρο 35 επίπτονται και οι ακόλουθες δαπάνες προκειμένου της εξεύρεσης του καθαρού εισοδήματος.

α) Τα ποσά που καταβάλλει ημεδαπή ΑΕ για την εξαγορά υδρυτικών τίτλων αυτής, καθώς και τόκοι που καταβάλλει στους κατόχους υδρυτικών τίτλων αυτής εφόσον οι τόκοι αυτοί δεν προέρχονται απο τα κέρδη της.

β) Οι τόκοι που καταβάλλει ημεδαπή ΑΕ στους κατόχους προνομιούχων μετοχών αυτής εφόσον οι τόκοι δεν προέρχονται απο τα κέρδη της.

γ) Οι αμοιβές και οι αποζημιώσεις μελών του διοικητικού συμβουλίου που βαρύνουν την ίδια την ΑΕ.

Μετά το άρθρο 8 προστιθεται νέο άρθρο 8α που έχει ως εξής:

ΤΜΗΜΑ Γ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΕΚ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Το φορολογικό σύστημα μεταχειριζόταν ανέκαθεν τους μισθωτούς και τους συνταξιούχους με κάποια επιεικία.

Αλλοτε τους έδινε πρόσθετη αφορολόγητη έκπτωση και άλλωτε ειδική μείωση φόρου. Με το ισχύον σύστημα όσοι αποκτούν εισοδήματα απο μισθούς και συντάξεις έχουν ειδικό, πρόσθετο αφορολόγητο ίσο με 675.000 δρχ. ενώ οι συνταξιούχοι έχουν ακόμη ειδικό πρόσθετο αφορολόγητο ποσό για τα μερίσματα που παίρνουν απο τα επικουρικά ταμεία ίσο με 250.000 δρχ.

Με τις νέες ρυθμίσεις που θα εφαρμοσθούν για τη φορολογία των εφεταιιών εισοδημάτων όλα αυτά καταργούνται και δίνεται σε όσους αποκτούν εισοδήματα απο μισθωτές υπηρεσίες μια χρηματική μείωση του φόρου για κάθε παιδί που προστατεύουν.

Δηλαδή ουσιαστικά με το νέο σύστημα οι συνταξιούχοι χάνουν την ειδική μεταχείριση που είχαν με το προηγούμενο καθεστώς αφού αποτελεί σπάνια περίπτωση συνταξιούχος να προστατεύει ανήλικα παιδιά. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι με το νέο σύστημα καταργήθηκε για τους μισθωτούς και τους συνταξιούχους η μείωση του φόρου κατά 15% λόγω προέλευσης.

Με βάση λοιπόν και τα παραδείγματα που έχουμε παραθέσει και πιά πάνω συμπεραίνουμε ότι τα πολύ χαμηλά εισοδήματα ενώ με το ισχύον καθεστώς είναι αφορολόγητα, με το νέο θα επιβαρυνθούν με κάποιο ποσό φόρου.

Επίσης προκύπτει ότι τα μεγάλα και μεσαία εισοδήματα ελαφρύνονται σημαντικά ενώ για τα πολύ χαμηλά οι επιβαρύνσεις που προκύπτουν είναι μεν μικρές θα έχουν όμως άμεση επίπτωση στο διαθέσιμο εισόδημα.

ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ

Σε αυτό το σημείο θα μπορούσαμε να αναφέρουμε συνοπτικά τις μεταβολές για τα εισοδήματα απο εκμίσθωση ακινήτων.

Καταργείται η απαλλαγή απο το συμπληρωματικό φόρο που ίσχυε σε περίπτωση που τα μισθώματα προέρχονται από εκμίσθωση κατοικιών.

Καταργείται η προοδευτική κλίμακα για το συμπληρωματικό φόρο και ορίζεται αναλογικός συντελεστής 3% .

Καταργείται το τέλος ύδρευσης 3% .

Μεταβάλλονται τα ποσοστά εκπτώσεων απο το ακαθάριστο εισόδημα που ισχύουν για τα μισθώματα οικοδομών.

Με βάση τα παραδείγματα που αναφέρονται πιο πάνω είναι εύκολο να καταλάβουμε ότι προκύπτει μια ελάφρυνση στα εισοδήματα εξ ακινήτων.

ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΕΚ ΚΙΝΗΤΩΝ ΑΞΙΩΝ

Η ουσιαστικότερη μεταβολή που έγινε με τις νέες ρυθμίσεις στη φορολογία κινητών αξιών είναι η κατάργηση του ειδικού τρόπου φορολογίας των μερισμάτων και ακόμη η απαλλαγή αυτών απο κάθε φορολογική μεταχείριση.

Αυτή η μεταβολή διατυμπανίζεται ότι θα τονώσει την κεφαλαιαγορά διότι οι μερισματούχοι δεν θα πληρώνουν εις το εξής κανένα φόρο.

Η φορολογική υποχρέωση για όλα τα κέρδη μετατίθεται με τις νέες ρυθμίσεις στο νομικό πρόσωπο της Α.Ε. η οποία θα βαρύνεται με συντέλεστη 35% .

Πρόκειται για ισχυρισμό λείαν απατηλό. Με τις νέες ρυθμίσεις οι μερισματούχοι και ειδικότερα οι μικρομετόχοι θα έχουν απώλεια

εισοδήματος όχι εξαιτίας της φορολογίας αλλά γιατί θα εισπράττουν τα μερίσματα τους μειωμένα κατά 35% .

Η μεταβολή αυτή έγινε για τους εξής στόχους:

- Να παρακρατηθεί ο φόρος στην πηγή με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης ώστε η είσπραξη του φόρου να γίνεται αμεσότερη.
- Να αυξηθούν τα συνολικά φορολογικά έσοδα από τα κέρδη των Α.Ε. με την κατάργηση της δυνατότητας που είχαν οι μετόχοι να φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις.

Ποτέ δεν είχε διανοηθεί κανείς να χωρίσει τους φορολογούμενους με βάση το ασφαλιστικό ταμείο φορολογώντας επαχθέστερα εκείνους που για οποιωδήποτε λόγο δεν υπάγονται στην ασφάλιση ΙΚΑ.

Τον παρόλογο διαχωρισμό αυτό των φορολογούμενων εισήγαγε ο τελευταίος φορολογικός νόμος που ανέλυσα σε αυτή την εργασία με την διάταξη για την φορολογική μεταχείριση των αμοιβών των μελών των Δ.Σ. ,Α.Ε. που ανάλογα με το ασφαλιστικό ταμείο του φορολογούμενου άλλωτε φορολογούνται ως επιχειρηματίες από εμπορικές επιχειρήσεις με συντελεστή 35% και άλλωτε από μισθωτές υπηρεσίες δηλαδή με τις γενικές διατάξεις.

Μοναδικό κριτήριο αποτελεί ο ασφαλιστικός φορέας του ασφαλισμένου με αποτέλεσμα η ρύθμιση να πλήτει εκείνους τους μισθωτούς που λόγω ιδιότητας δεν υποχρεούνται σε ασφάλιση στο ΙΚΑ όπως συμβαίνει με τους μηχανικούς για παράδειγμα που έχουν δικό τους ασφαλιστικό φορέα το ΤΕΜΕΔΕ.

Για να γίνει κατανοητός ο παραλογισμός της σχετικής διάταξης θα σημειώσουμε ότι αν στο ΔΣ μεγάλης φαρμακοβιομηχανίας συμμετέχουν ο οικονομικός διευθυντής (οικονομολόγος) ο διευθυντής παραγωγής (χημικός Πανεπιστημίου) ο γενικός διευθυντής (χημικός του ΕΜΠ) και ο τεχνικός διευθυντής (μηχανολόγος-ηλεκτρολόγος του ΕΜΠ) τότε

ο μισθός των δύο, πρώτων θα φορολογηθεί με τις γενικές διατάξεις επειδή ασφαρίζονται στο ΙΚΑ, ενώ οι άλλοι δύο ως έμποροι με συντελεστή 35% .

Ο παραλογισμός όμως δεν σταματάει εδώ αφού ο νομοθέτης όπως προκύπτει από την σχετική εγκύκλιο αν και φορολογεί το εισόδημα του μηχανικού ως προερχόμενο από εμπορική επιχείρηση ταυτόχρονα το αναγνωρίζει ως εκπεστέα δαπάνη μισθοδοσίας από τα ακαθάριστα έσοδα των ΑΕ .

ΒΙΩΣΙΜΑ ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Πολλές μεταβολές έγιναν στη φορολογία εισοδήματος από εμπορικές επιχειρήσεις.

Το ζήτημα είναι αν με τις νέες ρυθμίσεις η φορολογία αυτού του εισοδήματος γίνεται βαρύτερη ή όχι. Αν η εμπορική ή βιοτεχνική επιχείρηση λειτουργεί με ατομική μορφή προκύπτουν ελαφρύνσεις οι οποίες οφείλονται στη διάρθρωση της νέας κλίμακας φόρου.

Αν όμως λειτουργεί με μορφή εταιρική ως προσωπική εταιρία τότε προκύπτουν επιβαρύνσεις.

ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ

Παρατηρούμε μία πρόθεση του νομοθέτη να αφαιρέση αποταμιευτική δύναμη από τα οικονομούντα άτομα και τις επιχειρήσεις μεταφέροντας τα ποσά αυτά στο σκέλος των εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού. Ασφαλώς η τακτική αυτή σε καμιά περίπτωση δεν συνιστά αναπτυξιακό μέτρο ενώ επιβραδύνει την επενδυτική ενέργεια των οικονομικών μονάδων. Βεβαίως η αντιπαράθεση στα ανωτέρω μπορεί να είναι η εξής: Οι προσωπικές εταιρίες ως αναβαθμισθούν αλλάζοντας νομική μορφή μετατρέπόμενες σε ανώνυμες εταιρίες οι οποίες έχουν αρκετά μικρότερη φορολογική επιβάρυνση περιοριζόμενη στο 35% επί του συνόλου των κερδών. Όμως αυτό δεν σημαίνει ότι όλες οι επιχειρήσεις έχουν την δυνατότητα να μετατραπούν σε ΑΕ οι οποίες εκτός των άλλων χαρακτηρίζονται από μεγάλη γραφειοκρατία και είναι δυσκίνητες εφόσον τα κεφάλαια τους δεν είναι μεγάλα. Οδηγούμαστε λοιπόν στο συμπέρασμα ότι οι νέες φορολογικές ρυθμίσεις διέπονται από το πνεύμα μετεξέλιξης των μικρών επιχειρήσεων σε Α.Ε. και με την προοπτική δημιουργίας οικονομικών μονάδων ικανών να ανταγωνισθούν τα αντίστοιχα κοινοτικά συγκροτήματα. Τώρα σε ποιά βαθμό είναι δυνατόν να επιτευχθεί αυτό θα μας δείξει το μέλλον.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. ΚΩΔΙΚΑΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ
ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΟΛΛΙΟΥΣΗ
2. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΒΗΜΑ
3. ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
4. ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΓΑΠΕΤΟΥ ΚΡΑΤΕΣ
5. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: ΤΟ ΒΗΜΑ (ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ)
6. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ
ΚΑΟΥΝΗ ΔΙΚΑΙΟΥ